

ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Библиотека
История на история БХП
4749

Първо заседание

Вторник, 1 февруари 1955 г.

(Открито в 15 ч.)

В 14 ч. 55 м. в заседателната зала на Народното събрание влизат министър-председателят др. Вълко Червенков и членове на Министерския съвет, посрещнати от народните представители със ставане на крака и ръкопляскания.

Председател Фердинанд Козовски: (Звъни) Другарки и другари народни представители! Присъствуват повече от половината от всички народни представители, който брой съгласно чл. 26 от Конституцията е необходим, за да може Народното събрание да заседава. Откривам днешното заседание на Народното събрание.

Президиумът на Народното събрание с указ № 26 от 24 януари т. г. свика настоящата трета редовна сесия на Народното събрание.

Обявявам третата редовна сесия на Второ Народно събрание за открита.

Другарки и другари народни представители! В Бюрото на Народното събрание постъпиха за разглеждане през настоящата сесия следните законопроекти:

1. Законопроект за одобрение на указите и решенията, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

2. Законопроект за бюджета на Народната република България за 1955 г., за което ви бе съобщено с писмо № 507 от 24 януари 1955 г.

Освен това в Бюрото на Народното събрание постъпи и предложение от министъра на правосъдието за избиране на нови съдии за Върховния съд на Републиката. Поради това от името на Бюрото предлагам да бъде одобрен за дневен ред на сесията дневният ред, предложен с горното писмо, допълнен с предложението на министъра на правосъдието, а именно:

1. Законопроект за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

2. Законопроект за бюджета на Народната република България за 1955 г.

3. Избор на съдии за Върховния съд на Републиката.

Освен предложението на Бюрото на Народното събрание отисно дневния ред има ли друго предложение? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с предложениия дневен ред за настоящата сесия, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Преминаваме към точка първа от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

Бюрото предлага мотивите и текстът на законопроекта да бъдат прочетени. Има ли друго предложение? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с предложението на Бюрото, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Моля дежурния секретар др. Божин Якимов да прочете мотивите и текста на законопроекта.

Секретар Божин Якимов: *(От трибуната. Чете)*

„МОТИВИ

към законопроекта за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

Другарки и другари народни представители! След приключване на втората редовна сесия на Второ Народно събрание през месец ноември 1954 г. Президиумът на Народното събрание, за да отговори на нуждите на управлението на страната, издаде по предложение на Правителството известен брой укази по чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народната република България, във връзка с чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание. Освен това по предложение на министъра на правосъдието съгласно членове 25, ал. II, и 49 от Закона за устройството на съдилищата Президиумът на Народното събрание издаде Решение за избиране и освобождаване от длъжност на съдии при военните съдилища.

Съгласно Конституцията на Народната Република България и Закона за Президиума на Народното събрание, както и съгласно Закона за устройството на съдилищата тези укази и решение, издадени от Президиума на Народното събрание,

подлежат на одобрение от Народното събрание в пай-близката му сесия, свикана след издаването на указите и решението.

Настоящата трета редовна сесия на Второ Народно събрание е първата сесия след издаването на тези укази и решение и следва тя да се занимае с въпроса за тяхното одобрение.

По тези съображения молим, другарки и другари народни представители, да обсъдите приложения законопроект и ако го одобрите, да го гласувате.

Председател на Президиума на Народното събрание:

Г. Дамянов

Секретар на Президиума на Народното събрание:

М. Минчев

ЗАКОНОПРОЕКТ

за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

Член единствен. Одобряват се следните укази и решение, издадени от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народната република България, чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание и членове 25, ал. II, и 49 от Закона за устройството на съдилищата за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

I. Укази по чл. 5, буква „б“

1. Указ за народната просвета.
2. Указ за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения.
3. Указ за пощенските, телеграфните, телефонните и радиосъобщения в Народна република България.
4. Указ за изменение на Закона за автомобилния транспорт.
5. Указ за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси.
6. Указ за заличаване на някои държавни вземания.
7. Указ за изменение на Указа за преценка на задълженията между частни лица във връзка с паричната реформа.
8. Указ за държавния народностопански план за 1955 г.
9. Указ за предоставяне безвъзмездно в собственост на академик Александър Теодоров Балан държавен недвижим имот.
10. Указ за отменяване на Указ № 265 от 2 март 1949 г. относно отпускане народна пенсия на заслужилия общественик Петър Тодоров Цачев.

11. Указ за реда за установяване на трудов стаж чрез установителни искове пред народните съдилища.

II. Решение по членове 25, ал. II, и 49 от Закона за устройството на съдилищата

Решение за избираше и освобождаване от длъжност на съдии при военните съдилища.

Председател Фердинанд Козовски: Във връзка със законопроекта има думата секретарят на Президиума на Народното събрание др. Минчо Минчев да направи доклад.

Минчо Минчев: Другари и другарки народни представители! За времето от м. ноември 1954 г., когато се състоя втората редовна сесия на Второ Народно събрание, до свикването на настоящата трета редовна сесия Президиумът на Народното събрание, за да отговори на нуждите на управлението на страната, по предложение на Правителството издаде редица укази по чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание. Тези укази са във връзка с държавния народностопански план и с държавния бюджет, поради което съгласно същия текст те подлежат на одобрение от Народното събрание в първата му сесия след издаването им.

Тези укази са следните:

1. На първо място е Указът за народната просвета, с който се отмени досегашният Закон за народната просвета от 1948 г., узакониха се редица подобрения по просветното дело, направени след същата година, и се създадох условия за по-нататъшното развитие на Народната просвета.

В указа се подчертава правото на образование на гражданите на Републиката като основно конституционно право и се посочва неговият социалистически характер и дух. Демократичният характер на нашата образователна система намира израз в тази разпоредба на указа, според която за населението от небулгарска националност държавата открива и издържа училища, в които обучението се води на родния език на съответната националност.

В указа са изброени видовете учебни и учебно-възпитателни заведения, а именно: предучилищните възпитателни заведения, общообразователните училища, педагогическите учебни заведения, извънучилищните учреждения, извънкласната и извънучилищната работа, като се посочва поотделно и целта на всяко едно от тях и видовете и степените им. Уреден е и въпросът за ръководството на училищата и учебно-възпитателните заведения от всички видове и степени по указа от Министерството на народната просвета, пряко и посредством отделите „Народна просвета“ при народните съвети на депутати-те на трудещите се, и въпросът за начина на откриването на нови, преустройството на съществуващите и създаването на нови видове и степени училища и учебно-възпитателни заведения.

С указа се създава възможност за нередовните учители от някои видове и степени училища чрез вземане на държавен изпит да придобият право на редовни учители. Уреден е и въпросът за признаването на документи за завършен курс на различни училища и на придобилите права на редовни учители в други държави.

Общо с указа се премахват редица остарели и ненужни положения от стария закон и се създават условия за по-нататъшното развитие на народната просвета.

2. С указа на Президиума на Народното събрание за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения от 20 ноември 1954 г. се дава законодателна закрила на авторското право върху изобретенията.

Освобождаването на работниците в нашата страна от жестоката капиталистическа експлоатация даде възможност на същите да разгърнат своите творчески сили и възможности и овладели техниката с пълното съзнание, че работят за себе си, а не за капиталистите, масово да правят предложения за внедряване в производството на нови изобретения, да правят усъвършенствувания в машините или рационализации и подобрения в процеса на производството. С издадения указ се цели изобретателското и рационализаторското движение в страната да вземе масов характер всред работниците, служителите, инженерите и техническия персонал. По-пълно е уреден и изяснен въпросът за експериментирането и внедряването на предложенията в производството, както и въпросът за търсенето на отговорност и налагането на наказания на виновните лица за бюрократично процедиране при разрешаването на изобретателските и рационализаторските предложения.

Съгласно указа, когато изобретателят желае да му се запази само правото на труд върху изобретението, а ползуването на същото да се предостави на държавата, той получава от Института за рационализация авторско свидетелство, а когато изобретателят иска да му се признае изключително право на ползуване върху изобретението, издава му се патент. Патентоприитежателят може да отстъпва правото си на ползуване на изобретението и да го продава на държавата или на съответните стопански организации и предприятия. При положение, че изобретението е от голямо значение за държавата и не се постигне съгласие с патентоприитежателя за отстъпване правото на последния върху него, указът предвижда възможност за Министерския съвет да постанови изземването на патента или преотстъпване правото за държавна или обществена нужда срещу заплащане на определено възнаграждение.

В указа е уреден и въпросът за принадлежността на авторското право в случаите, когато изобретението е изработено от няколко лица, колективи или с помощта на технически сътрудници и когато то е открито от лица, които са на работа в пред-

приятния, научно-изследователски институти или организации или е резултат на колективен опит.

Когато се касае за допълнителни изобретения и усъвършенствувания на съществуващи вече такива, указът предвижда, че те не могат да бъдат използвани самостоятелно без приложение на основното изобретение. За допълнителните изобретения се издава зависим патент или зависимо авторско свидетелство, като осъществяването на допълнителните изобретения се допуска само със съгласието на патентоприетателя на основното изобретение.

Според указа правото за получаване на авторско свидетелство или патент, както и издадените вече свидетелства и патенти преминават по наследство. Приетателите на авторски свидетелства, както и техните наследници получават за изобретението от държавата възнаграждение в размери, определени в зависимост от характера и значението на изобретението за народното стопанство.

Чужденците-изобретатели се ползват от правата по указа наравно с българските граждани при спазването на принципите на взаимността. Разрешен е и въпросът за условията, при които се ползува авторското право върху изобретенията на българските граждани в чужбина.

В указа са уредени правата на авторите на технически усъвършенствувания и рационализаторски предложения, за които съответните министерства, ведомства или предприятия издават удостоверения, условията и подробностите по издаването на които се определят с правилник. Авторите на техническите усъвършенствувания и рационализации имат право на възнаграждение, което се определя в зависимост от годишния икономически ефект, социално-здравна или друга придобивка за народното стопанство от усъвършенствуването или рационализацията, като подробностите се уреждат в правилника.

С указа се вмениява като постоянна задача и като основно задължение на ръководителите на министерствата, ведомства и предприятията поощряването и насърчаването на трудещите се в работата им по експериментирането и внедряването на изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализации. За съдействие и поощрение на изобретателството с указа се предвижда при всички стопански ведомства, кооперативни съюзи и техни поделения и предприятия създаване на фонд, разходването на средствата на който става по специален ред.

Общо в новия указ са намерили място някои положения, наложени от практиката по приложението на досегашния указ, който се отменя, както и дългогодишният съветски опит по изобретателското и рационализаторското движение.

3. С Указа за пощенските, телеграфните, телефонните и радиосъобщения в Народна република България се предоставя на Министерството на пощите, телеграфите и телефоните

изключителното право да организира и контролира дейността на пощите, телеграфите, телефоните и радиосъобщенията за общо ползуване в цялата страна въз основа на единния държавен план. Всички тия електросъобщения в страната са общонародна собственост и независимо от ведомствената им принадлежност образуват единната държавна съобщителна мрежа.

По начало съгласно указа строежът и експлоатацията на всички съобщителни средства се извършва от Министерството на пощите, телеграфите и телефоните по технически норми и правила, изработени от същото. По изключение обаче съобщителни средства за свои нужди могат да строят и използват и други ведомства, но за да не се допусне дублиране на съобщителните линии, необходимо е това да става само със съгласието на Министерството на пощите, телеграфите и телефоните.

За строежа на телеграфните, телефонните и радиолинии с указа се предоставя правото на министерството на безвъзмездно ползуване от всички терени и постройки.

Ползуването от услугите на пощенските, телеграфните, телефонните и радиопредприятия или служби на министерството от учрежденията, предприятията, организациите и гражданите става срещу заплащане на такси, определени в специални таблици. В същата са посочени и редът по заплащането на таксите, случаите на освобождаване от такива, отговорността на предприятията на Министерството на пощите, както и случаите, когато министерството или неговите предприятия и служби не носят отговорност.

Според указа съдържанието на всички видове пощенска, телеграфна и радиотелеграфна кореспонденция и на телефонните разговори съставлява тайна на кореспондиращите лица, за нарушаването на която се налагат предвидените в Наказателния закон наказания.

В указа се предвижда възможността при липса на пощенска станция получаването и разнасянето на пощата да се извършва от местния народен съвет или от определена от него организация — ТКЗС, МТС, ДЗС, горско стопанство, скотовъдна ферма и др., а там, където няма организиран специален транспорт, превозването на същата да се извършва от ТКЗС, ДЗС, МТС и други обществени предприятия.

За бързото ликвидиране на аварияте по телеграфните и телефонните линии Министерството на транспорта и народните съвети се задължават с указа да дават пълно съдействие на Министерството на пощите, телеграфите и телефоните. Уредени са и въпросите за съдействието, което народните съвети трябва да оказват на министерството за намиране на помещения за пощенските служби, за предвиждането в новостроящите се сгради инсталации за телефонизация и радиофикация; за предвиждането в градоустройствените планове на места за пощенски сгради или на сгради с помещения за пощенски служ-

би; за издаването на разрешения за строеж и експлоатация на радиостанции за ведомствата за радиолюбителски и научни цели, за правоспособността на телеграфистите; за съгласуването на ведомствените телефонни централи със системата на телефонната централа на Министерството на пощите, телеграфите, телефоните и др.

В указа са дадени някои основни положения по устройството на Държавния полувисш институт на съобщенията, издръжката на курсистите в който е за сметка на държавата.

В главата за наказанията се предвиждат глоби за нарушенията във връзка със съобщителните средства и тяхното използване.

С указа се отменят досегашните закони за пощите, телеграфите и телефоните, за радиото и за Държавния телеграфо-пощенски институт.

Общо указът отразява новите задачи и промени в дейността на Министерството на пощите, телеграфите и телефоните, като е използван опитът в това отношение и досегашната наша практика, и той ще спомогне значително за подобряване организацията на Министерството на пощите, телеграфите и телефоните и работата на неговите предприятия и служби в центъра и по места.

4. Предвид на това, че въпросите за реда и условията за превоз на пътници и тозари от автомобилния транспорт за общо ползуване и взаимоотношенията между автомобилните предприятия и клиентите им, като заплащането на превозните и допълнителните такси, отговорностите, рекламациите и др., които досега се уреждаха в Закона за автомобилния транспорт, се регламентираха в Устава на автомобилния транспорт, Президиумът на Народното събрание издаде Указ за изменение на Закона за автомобилния транспорт. С указа бяха отменени някои текстове от закона, за да се отстранят различията между тях и постановленията на устава и да се предотвратят евентуални спорове при фактическото приложение на тези текстове.

5. С указа за изменение на Закона за местните данъци и такси се отменят таксите, които плащат собствениците на имотите, граничещи с улици и площи, по които са извършени благоустройствени работи, като прокарване на водопроводна и канализационна мрежи, поставяне на бордюри и погилане на тротоари, улици и площи.

Предвид на това, че плановото благоустройство на стопанските центрове и населените места се извършва предимно в обществен интерес, то трябва да бъде изцяло в тежест на цялото народно стопанство, т. е. да се извършва с държавни средства. Това наложи именно за в бъдеще благоустройствени такси да не се събират, а начислените такива да се заличат.

С премахването на тия такси ще се облекчат хиляди граждани, което ще спомогне за подобряване на тяхното материално и културно положение. Заедно с това отменяването на благоустройствените такси ще способствува и за насърчаване и подпомагане на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство.

6. В съответствие с провежданата от Партията и Правителството политика за рязко подобряване на материалното и културното положение на трудещите се и за по-нататъшен подем на народното стопанство Президиумът на Народното събрание на 25 декември 1954 г. издаде Указ за заличаване на някои държавни вземания, с които се създават значителни облекчения на гражданите, които са задължени към държавата с плащането на държавни вземания, произхождащи от закони, издадени преди 9 септември 1944 г., сега отменени като несъответстващи на политическата обстановка и социалистическото преустройство на страната.

С указа се заличават всички дължими данъци, такси, врѣхнини, откупи, увеличения, лихви, мита, берии и глоби, възникнали до 9 септември 1944 г. Заличават се и облозите, наложени по закони, които са отменени след 9 септември 1944 г.

С указа се заличават всички дължими глоби, възникнали до 31 декември 1952 г., с изключение на глобите, наложени по Наредбата-закон за съдене от народния съд, виновниците за въвеждане на България в световната война срещу обединените народи и за злодеяния, свързани с нея, и други революционни закони, издадени непосредствено след 9 септември 1944 г. Заличават се също така и всички глоби на сума до 20 лв., възникнали до 31 декември 1953 г.

С указа се предвижда и заличаването на дължимите до 31 декември 1952 г. застрахователни вноски по имущественото застраховане заедно с начислените по тях лихви и глоби.

Със същия указ се дават значителни облекчения и на селяните, членове на ТКЗС или еднолични земеделски стопани. Предвижда се заличаването на дължимите лихви на вноските от лица, оземлени и одворени по Закона за ТПС. Заличават се и дължимите наеми от държавни учреждения, предприятия, народни съвети, ТКЗС и обществени организации за наетите от тях земи от държавния поземлен фонд до 11 април 1952 г., след която дата тези земи се отдават на тия категории стопани безплатно. С указа се заличават и дължимите към бившите водни синдикати и държавата такси за напояване, отводняване и опазване от заливане, членските вноски и държавните такси за напояване.

Предвижда се да не се заличават горните видове задължения, когато държавните вземания подлежат на прихващане и когато дължниците са лишени от българско гражданство или са го изгубили.

Общо указът представлява ярка демонстрация на грижите на народната власт за подобряване материалното състояние на българските граждани.

7. С Указа за изменение на Указа за преценка на задълженията между частни лица във връзка с паричната реформа по повод жалби на трудещите се се коригира чл. 2 от същия указ, според който без оглед на естеството и произхода им всички задължения между частни лица, възникнали до паричната реформа, по които има влязло в сила решение на съда до издаване на указа, се преценяваха по таблицата към 405-то постановление на Министерския съвет от 1952 г.

С новото изменение на чл. 2 тези задължения се разделят на три групи, а именно:

а) произхождащите от трудови възнаграждения, издръжка, неопозовено увреждане, неоснователно обогатяване и др., които се преценяват в съотношение 100 стари лева за 4 нови;

б) произхождащите от заем, лихви, неустойки и др., които се преценяват според таблицата в чл. 1 от указа, и

в) останалите задължения, неупоменати в предходните точки, които се преценяват от народния съд по местожителството на осъдения съобразно разпорежданията на чл. 1 по справедливост.

8. С Указа за държавния народностопански план за 1955 г. Президиумът на Народното събрание утвърди плана за развитието на Народната република България през 1955 г., в който са дадени показателите за по-нататъшното развитие на нашата страна по пътя на социализма.

9. С указ беше предоставено на академик Александър Теодоров Балан ползуването безвъзмездно на някои недвижими имоти.

10. Със специален указ от 1949 г. на заслужилия общественик Петър Тодоров Цачев е била отпусната народна пенсия. През тази година на основание чл. 6 от Указа за пенсиите за особени заслуги му е била отпусната също народна пенсия в по-голям размер. При това положение се наложи да се отмени старият указ за отпускане на пенсия на Петър Тодоров Цачев, поради което бе издаден и специален указ за това.

11. С Указа за реда за установяване на трудов стаж чрез установителни искове пред народните съдилища се цели пресичането на възможността, която съществуваше досега по Правилника за приложение на дял III от Кодекса на труда и която се използваше от недобросъвестни лица, бивши предприемачи, самостоятелни занаятчии, членове на акционерни дружества и други, които в миналото никога не са имали качества на наемни работници, да установяват със свидетелски показания несъществуващ трудов стаж. За в бъдеще след влизането в сила на указа установяването на трудов стаж по изгубени или унищожени документи за пенсия, както и на трудов стаж на работници и служители, подлежащи на задължително осигуря-

ване, може да става със свидетелски показания само при наличието на писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия стаж. Тези писмени доказателства трябва да изхождат от предприятието, организацията или учреждениято, в което е работил молителят, или от друго държавно учреждение. Този указ отговаря на една належаща нужда, тъй като броят на такива искания постоянно расте.

Издаването на изброените дотук укази беше наложено от необходимостта за правилното и своевременно отправяне на работата на отделните служби в държавния апарат. Те способствуват за облекчаване на положението на трудещите се и за подобряване на тяхното материално състояние. Те ще съдействуват за нашето развитие по пътя на социализма.

Поради всичко изложено, другарки и другари народни представители, от името на Президиума на Народното събрание моля да одобрите и да гласувате предложението ви за обсъждане на законопроект за одобрение на указите, издадени от Президиума на Народното събрание.

Председател Фердинанд Козовски: Има думата председателят на законодателната комисия д-р Борис Лозанов, за да направи съдоклад във връзка със законопроекта за одобряване на указите и решенията, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г. от името на комисията.

Борис Лозанов: Другарки и другари народни представители! През периода между последната сесия на Народното събрание и настоящата негова сесия се появиха такива обществени нужди, задоволяването на които не търпеше забавяне. Президиумът на Народното събрание е преценил тия обстоятелства и им е дал надлежно разрешение чрез издадените съответни укази.

Един от тях е Указът за народната просвета, който е обнародван в брой 90 от 9 ноември 1954 г. на „Известия на Президиума на Народното събрание“. Преди 9 септември 1944 г. буржоазните правителства полагаха съвършено слаби грижи за образованието на народа; особено малко грижи се полагаха за населението от небългарска националност. Иностраните малцинства сами поддържаха училища за своите деца. С цитирания указ народнодемократичната държава поема задължението да издържа не само българските, но и иностраните училища в Републиката, а обучението в тия училища да се води на съответния роден език. Изучаването на българския език в тези училища е задължително, но не с цел за денационализиране на малцинството, а защото същото малцинство се нуждае от познаването на езика на страната, в която работи и живее. С това всичките училища в Републиката са държавни, а обучението в тях се води по единни учебни планове и програми. Образованието във всички училища, според указа, има за цел

да даде на учащите се системни, трайни и реални познания, както и да ги възпита в комунистически дух. Върховното ръководство на всички училища и учебно-възпитателни заведения в страната се възлага на Министерството на народната просвета, което ги ръководи посредством отделите „Народна просвета“ при народните съвети на депутатите на трудещите се. Указът утвърждава равенството между всички граждани на Републиката относно правото им на образование.

Обнародваният в брой 96 от 30 ноември 1954 г. на „Известия на Президиума на Народното събрание“ Указ за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения има за цел да насърчи още повече трудещите се в стремежа им да открият нови методи в производството и за икономия на материалите. Това насърчение се прави с оглед не само да увеличи или разнообрази производството, но и да облекчи производствения процес, като се извършва същият процес или се добива същият продукт след изразходване на по-малко количество човешка сила. Насърчението на изобретателската и рационализаторската дейност, което се прави с указа, ще стимулира още повече усилията на трудещите се за по-нататъшното усъвършенствуване на тяхната благородна дейност. Изобретателската и рационализаторската дейност е особено ценна в социалистическото общество, защото в това общество тя е неразделен спътник на производственото съревнование и е източник за по-нататъшното благосъстояние на цялото общество. Много работници и селяни по фабрики и трудово-кооперативни земеделски стопанства у нас са вече тръгнали по пътя на изобретателствата и рационализациите. Тяхната дейност е наложила необходимостта от създаване на предложения за одобрение указ.

Указът пък от 4 декември 1954 г. за пощенските, телеграфните, телефонните и радиосъобщения в Народна република България е продължение на оня принцип, който е установен в чл. 7 на нашата Конституция. Всичките технически съоръжения на пощенски, телеграфни и телефонни съобщения, както и за радиосъобщения, са общонародна, държавна собственост и никой друг не може да ги строи и контролира. Контролът върху казаните съоръжения се простира само до тяхното построяване и поддържане, а не и до услугите, които гражданите получават чрез тия съоръжения. „Съдържанието на всички видове пощенска, телеграфна и радиотелеграфна кореспонденция и на телефонните разговори — се казва в чл. 12 на разглеждания указ — съставлява тайна на кореспондиращите лица, подлежаща на спазване съгласно чл. 86 от Конституцията“. Справки за пощенски пратки, телеграми и телефонни разговори могат да се дават само на подателя и на получателя.

Нямат право да се ползват от тази неприкосновеност лицата, които в пощенската пратка влагат запалителни или дру-

ги общоопасни предмети, като проверката в подобни случаи се извършва от комисия по установен ред.

След 9 септември 1944 г. съобщенията от всякакъв вид между държавните органи, стопанските предприятия и културните организации, както и между отделните граждани се увеличиха. Това е един от признаците за културното повдигане на нашия народ. Създадоха се стопански и културни центрове, откриха се нови мини, построиха се нови заводи, и то често пъти в места, отдалечени от съществуващите досега пощенски, телеграфни и телефонни съоръжения в страната. Стопанският и културен подем в тия места налага всеки ден да се поддържат пощенски, телеграфни и телефонни съобщения. Въпреки непрекъснатото разширяване на съобщителните съоръжения от всички видове, някои от новооткритите мини и заводи, както и новосъздадени трудово-кооперативни земеделски стопанства не могат да бъдат обслужвани толкова бързо, колкото е необходимо за тяхната работа по тия места. За задоволяване на пощенските, телеграфните и телефонните нужди на предприятията и трудово-кооперативните земеделски стопанства по такива места разглежданият указ предвижда временни мерки за сигурно превозване на пощенски пратки, служебни и частни, като възлага тази служба преди всичко на местните народни съвети или на определена от тях организация, или пък на трудово-кооперативните земеделски стопанства, на машинно-тракторните станции и на държавните земеделски стопанства. Телефонната служба се извършва от местните народни съвети на депутатите на трудещите се. В сегашния етап на нашето развитие даденото с разглеждания указ разрешение на въпроса за тия съобщения е напълно сполучливо.

Указът за изменение на Закона за автомобилния транспорт прави някои редакционни подобрения в същия закон, като думите „обществен превоз“ и „собствен превоз“ се заменят съответно с думите „автомобилен транспорт за общо ползване“ и „ведомствен автомобилен транспорт“, а така също се правят и технически подобрения в превозването и отчитането на службите по транспорта.

С Указа от 6 ноември 1954 г., обнародван в брой 104 от 28 декември с. г. на „Известия на Президиума на Народното събрание“ за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси се отменят редица данъци и такси, които се плащаха от гражданите по старите закони за градските и селските общини. Отменяването на тия данъци и такси дава големи облекчения на гражданите, без да затрудни строителството на местните народни съвети.

Подобен е характерът и на указ № 372 от 25 декември 1954 г., обнародван в „Известия“ от 28 декември 1954 г., с който се заличават изброените в него държавни вземания. В същия брой на „Известия“ е обнародван и указът, с който се преоценяват старите задължения между частни лица във

връзка с паричната реформа от 1952 г., ако произхождат от неплатено трудово възнаграждение или от незаплатена издръжка, непозволено увреждане или неоснователно забогатяване, както и от незаплатен получен недрижим имот. Такива задължения се преоценяват в съотношение 100 лв. стари за 4 лв. нови. Тази преценка е в полза на трудещите се и е обществено оправдана.

Обнародваният в „Известия на Президиума на Народното събрание“, брой 8 от т. г., Указ за реда за установяване на трудов стаж чрез искове пред народните съдилища иде да запълни една празнота в нашите гражданско-процесуални закони, по-особено нашия Гражданско-процесуален кодекс. В нашата Народна република правото на пенсия е гарантирано не само от закона, но и от Конституцията. Гражданите се ползват от това право не безусловно, а само при наличност на определен трудов стаж за всеки конкретен случай. Не е трудно да се намерят двама или трима недобросъвестни свидетели, които да лъжесвидетелствуват пред съда в полза на молителя за пенсия. Такива лъжесвидетели често пъти успяват да заблудят съда относно фактите, даващи право на пенсия. Разглежданият указ изисква в такива случаи молителите за пенсия да представят на съда не само свидетели, но също така и начало на писмени документи за трудовия си стаж. Този принцип не е чужд на нашето законодателство. Той е възприет и в други подобни случаи. Разширяването му, за да обхване и установяване на трудовия стаж на гражданите при изгубени от тях документи, отговаря на нашата действителност.

Изброените тук укази са основани на Конституцията и са съобразени с появилите се неотложни нужди на нашия обществен живот, поради което следва те да бъдат одобрени от настоящата редовна сесия на Народното събрание.

По тези съображения Законодателната комисия прави следното предложение: (Чете)

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на законодателната комисия по законопроекта за одобряване на указите и решенията, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

Законодателната комисия предлага на Народното събрание да одобри този законопроект така, както е предложен от Президиума на Народното събрание, без изменение.“

Председател Фердинанд Козовски: Искат ли някои от другарите народни представители думата за изказване по законопроекта? — Няма такива.

Предвид на това, че никой не се изказа, както по доклада на секретаря на Президиума на Народното събрание, така и по съдоклада на председателя на Законодателната комисия,

отпада необходимостта от заключителна дума. Поради това ще пристъпим направо към гласуване.

От името на Бюрото на Народното събрание предлагам законопроектът за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г., да бъде гласуван изцяло.

Има ли други предложения? — Няма.

Другарите народни представители, които са съгласни законопроектът за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г., да бъде гласуван изцяло, моля, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Също няма. Приема се.

Моля председателя на Законодателната комисия да доклажда окончателния текст на законопроекта.

Борис Лозанов: (Чете)

„ЗАКОН

за одобряване на указите и решението, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.“

Председател Фердинанд Козовски: Ония от другарите народни представители, които са съгласни с прочетеното заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Борис Лозанов: (Чете)

„Член единствен. Одобряват се следните укази и решение, издадени от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народната република България, чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание и членове 25, ал. II, и 49 от Закона за устройството на съдилищата за времето от 2 ноември 1954 г. до 31 януари 1955 г.

1. Укази по чл. 5, буква „б“

1. Указ за народната просвета.
2. Указ за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения.
3. Указ за пощенските, телеграфните, телефонните и радиосъобщения в Народна република България.
4. Указ за изменение на Закона за автомобилния транспорт.
5. Указ за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси.
6. Указ за заличаване на някои държавни вземания.

7. Указ за изменение на Указа за преоценка на задълженията между частни лица във връзка с паричната реформа.

8. Указ за държавния народностопански план за 1955 г.

9. Указ за предоставяне безвъзмездно в собственост на академик Александър Теодоров Балап държавен недвижим имот.

10. Указ за отменяване на Указ № 265 от 2 март 1949 г. относно отпускане народна пенсия на заслужилия общественик Петър Тодоров Цачев.

11. Указ за реда за установяване на трудов стаж чрез установителни искове пред народните съдилища.

II. Решение по членове 25, ал. II, и 49 от Закона за устройството на съдилищата

Решение за избиране и освобождаване от длъжност на съдии при военните съдилища.

Председател Фердинанд Козовски: Моля другарите народни представители, които са съгласни с прочетения текст на член единствен от законопроекта, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за бюджета на Народната република България за 1955 г.

Съгласно чл. 28 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание, от името на Бюрото предлагам законопроектът за бюджета на Народната република България за 1955 г. да се прочете. Има ли други предложения? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с това предложение, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Има думата дежурният секретар др. Вангел Димитров да прочете законопроекта.

Секретар Вангел Димитров: (От трибуната)

„ЗАКОНОПРОЕКТ

за бюджета на Народната република България за 1955 г.

I

Чл. 1. Одобрява се бюджетът на Народната република България за 1955 г., както следва:

По приходите (с Държавно обществено осигуряване и Управление на пенсиите) на сума	18 195 399 х. лв.
---	-------------------

По разходите (с Държавно обществено осигуряване и Управление на пенсиите) на сума	17 320 399 х. лв.
---	-------------------

Превишение на приходите над разходите на сума	875 000 х. лв.
---	----------------

Чл. 2. Установяват се постъпления на средства в приходната част на бюджета от вътрешен държавен заем в размер на 300 милиона лева, или с намаление в сравнение с 1954 година със 100 милиона лева.

Обезпечават се средства за изплащане на населението печалбите и погасяването на облигациите по вътрешните държавни заеми в размер на 95,2 милиона лева, или с 29,8 милиона лева повече от 1954 година.

Чл. 3. Одобряват се в държавния бюджет за 1955 година разходи за финансиране на народното стопанство на сума 9435,1 мил. лева и освен това за сметка на собствените средства на стопанските предприятия и организации на сума 1948,6 милиона лева, или всичко 11 383,7 милиона лева.

Чл. 4. За издръжка на социално-културните мероприятия, предназначени за по-нататъшното подобряване на битовото положение и повдигане културния уровень на населението установяват се средства по държавния бюджет за 1955 г. на обща сума 3809,8 мил. лева, а освен това за сметка на собствени средства на стопанските предприятия и организации на сума 71,3 мил. лева, или всичко 3881,1 мил. лева.

Чл. 5. От общата сума на средствата за финансиране на народното стопанство и социално-културните мероприятия в размер на 15 264,8 мил. лева установяват се средства:

За финансиране мероприятията във връзка с по-нататъшното увеличаване на производството на каменни въглища и електрическа енергия — 1396,7 мил. лева от държавния бюджет, а освен това за сметка на собствените средства на стопанските предприятия 228,2 мил. лева, или всичко 1624,9 мил. лева.

За по-нататъшното задоволяване на комунално-битовите пужди на населението и за по-нататъшното развитие на жилищното строителство от държавния бюджет и от собствените средства на стопанските предприятия общо 1051 милиона лева.

За провеждане мероприятията, свързани с по-нататъшното развитие на селското стопанство, увеличаване броя и укрепване материално-техническата база на машинно-тракторните станции, създаване на фуражна база за развитие на животновъдството, подобрене производството на елитни семена, укрепване и развитие на напоителните системи и разширение на напоителните площи и увеличаване и поддържане на горските насаждения — 1967,6 мил. лева и освен това за сметка на собствените средства на стопанските предприятия и организации — 29,8 мил. лева, а всичко — 1997,4 мил. лева.

За народната просвета и културата — за начални, основни и средни общообразователни училища, детски градини, училища за трудови резерви, техникуми, училища по механизация на селското стопанство и други учебни заведения, за висши учебни заведения и научно-изследователски институти, за школи и курсове за повишаване квалификацията на работни-

ните, инженерно-техническите кадри и служителите, за библиотеки, музеи, театри и други мероприятия по просветата и културата — 1704,1 мил. лева.

За здравеопазването и физическата култура — за болници, санитарно-противоепидемични станции, диспансери и родилни домове, детски ясли и други мероприятия за оказване здравна помощ на населението, за спортни съоръжения и провеждане на мероприятия, свързани с развитието на физическата култура и спорт — 913,4 мил. лева.

Освен това за профилакториуми, санаторно-курортно лечение, диетично хранене на работници и служители и други здравни мероприятия, както и за почивни станции на трудещите се и физкултурни мероприятия по бюджета на Държавното обществено осигуряване — 101 мил. лева.

За пенсии на работници и служители и др., за помощи и обезщетения при временна нетрудоспособност поради болест и майчинство, помощи за издръжка на деца и пр. — 1071,9 мил. лева.

II

Чл. 6. В съответствие с чл. 1 от настоящия закон одобрява се републиканският бюджет за 1955 г., както следва:

По приходите на сума	15 150 452 х. лв.
По разходите на сума	13 707 740 х. лв.
Превишение на приходите над разходите на сума	875 000 х. лв.
Субсидия на бюджетите на народните съвети на сума	567 712 х. лв.

Чл. 7. Одобряват се сборните бюджети на народните съвети по окръзи за 1955 г., както следва:

О к р ъ г	По приходите и разходите	В това число отчисления от държавните данъци и приходи	Освен това преходящи остатъци на бюджетни средства към 1. I. 1956 г.
1. Благоевградски	97 165 000	31 938 000	1 900 000
2. Бургаски	146 176 000	73 625 000	2 900 000
3. Врачански	211 407 000	104 138 000	3 900 000
4. Коларовградски	124 414 000	56 312 000	2 600 000
5. Плевенски	167 069 000	82 667 000	3 600 000
6. Пловдивски	282 226 000	178 215 000	5 800 000
7. Русенски	177 108 000	92 656 000	3 700 000
8. Софийски	241 568 000	129 016 000	4 700 000
9. Сталински	184 012 000	102 416 000	3 400 000
10. Старозагорски	234 280 000	117 961 000	4 100 000
11. Търновски	161 686 000	79 014 000	3 300 000
12. Хасковски	201 449 000	90 074 000	3 200 000
13. Град София	449 795 000	243 026 000	4 900 000
Всичко:	2 678 355 000	1 381 058 000	48 000 000

Чл. 8. Установяват се за 1955 г. отчисления от данък върху оборота, данък върху общия доход и от вътрешен държавен заем по бюджетите на народните съвети в следните размери:

Проценти на отчисленията:

О к р ъ г	От данък върху оборота	Данък върху общия доход	От вътрешен държавен заем
1. Благоевградски	35	65	50
2. Бургаски	25	60	50
3. Врачански	40	70	50
4. Коларовградски	40	70	50
5. Плевенски	20	65	50
6. Пловдивски	18	65	50
7. Русенски	25	65	50
8. Софийски	25	65	50
9. Сталински	20	70	50
10. Старозагорски	25	65	50
11. Търновски	10	60	50
12. Хасковски	35	65	50
13. Град София	7	65	50

Чл. 9. Одобрява се отчетът за изпълнението на бюджета на Народната република България за 1953 г., както следва:

По приходите.

Републикански бюджет	15 348 497 х. лв.
Местни бюджети	1 621 990 х. лв.
Държавно обществено осигуряване и Управление на пенсиите	911 445 х. лв.

По разходите

Републикански бюджет	12 921 487 х. лв.
Местни бюджети	2 172 234 х. лв.
Държавно обществено осигуряване и Управление на пенсиите	735 039 х. лв.

Председател Фердинанд Козовски: Съгласно Правилника за вътрешния ред на Народното събрание доклад по законопроекта за бюджета на Народната република България за 1955 г. ще изнесе министърът на финансите.

Давам думата на министъра на финансите др. Кирил Лазаров.

Министър Кирил Лазаров: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Проектът на бюджета на Народната република България за 1955 г., който Правителството внася за обсъждане и одобрение от Народното събрание, обезпечавя средства за по-нататъшното развитие на всички отрасли на народното стопанство, на науката, изкуст-

вото и културата. Проектобюджетът за 1955 г. отразява належащата от VI конгрес на Българската комунистическа партия линия за непрекъснато подобряване на материалното и културното положение на нашия народ.

През 1954 г. нашето народно стопанство постигна нови сериозни успехи. Производствените мощности на страната чувствително се увеличиха в резултат на въвеждане в действие на редица нови заводи и фабрики и на разширение и реконструкция на съществуващите. През годината бяха пуснати в действие такива крупни обекти като Содовия завод „Карл Маркс“, Пеницилиновият завод, язовир „Александър Стамболийски“, ВЕЦ „Росица I“, ВЕЦ „Студена“, ВЕЦ „Георги Димитров“ и др. През 1954 г. беше открит Мостът на дружбата, построен на река Дунав.

За пръв път в страната започна производството на калцинирана сода, пеницилин и серийно производство на прикачни зърнокомбайни. Освен това действащите производствени предприятия усвоиха редица нови видове производства като тракторни плугове, зърнотрешни сеялки, сушилни за зърнени храни, универсални лозарски машини, цвеклокомбайни, изолационни лакове, противопаразитни препарати, силови трансформатори с мощност 15 000 киловатампера, много нови видове памучни и вълнени тъкани, порцеланови и стъкларски изделия и др. През 1954 г. в сравнение с 1953 г. промишлената продукция е увеличена с 8,7%.

В 1954 г. в сравнение с 1953 г. чувствително нарастна производството на електроенергия, въглища, чугун, бетонно желязо и валцдрат, растителни масла, ориз, захарни изделия, свинска мас и редица други.

През 1954 г. беше проведено ново, четвърто по ред намаляване на цените на стоките за широко потребление, от което нашият народ спечели през 1954 г. към 1 милиард лева.

Благодарение на проведените през последните години намалявания на цените на стоките за народно потребление значително се увеличи покупателната способност на населението, което намери отражение в изпълнението на плана за стокооборота. През 1954 г. в сравнение с 1953 г. на населението бяха продадени значително по-големи количества: захар — с 38,3%, месо — с 18,1%, сирене и кашкавал — с 12,7%, памучни тъкани — с 43,5%, вълнени тъкани — с 24,2%, обувки — с 24%, вълнен трикотаж — с 47,4% и редица други.

Изтеклата година беше година на усилена борба за по-нататъшно развитие на тежката промишленост — основа на икономическата мощ на страната, източник за подем и благосъстояние на нашия народ.

За разширяване на производството на въглища и увеличаване на производството на електрическа енергия през 1954 г. са изразходвани по бюджета към 1,2 милиарда лева, а заедно

със собствените средства на предприятията — 1,3 милиарда лева.

През изтеклата година народната власт продължи да снабдява МТС, ТКЗС и ДЗС с нова съветска техника, благодарение на което още повече се укрепи материално-техническата база на селското стопанство.

За мероприятията по развитието на селското стопанство през 1954 г., по предварителни данни, е изразходвана по бюджета и за сметка на други държавни средства сумата 1675 милиона лева, от които само за капиталните вложения 458 милиона лева. Средствата за капиталовложения в селското стопанство са използвани за доставяне на нови 2719 трактора (приведени към 15 конски сили), 569 комбайна и много други селскостопански машини и оръдия. Значителна част от средствата за капиталовложения в селското стопанство са вложени за строителството и завършването на нови напоятелни системи като Софийската, Старозагорската, Казанлъшката, Първомайската и Червенобрежката.

Наред с мерките за засилване на механизацията на селското стопанство Правителството проведе и редица други важни мероприятия с оглед да увеличи по-нататък стимулите на материалната заинтересуваност на селските стопани за увеличаване на продукцията на селскостопанските произведения.

Заседно с финансирането на основните отрасли на народното стопанство, каквито са тежката промишленост, електрификацията, селското стопанство, транспортът и др., през 1954 г. са изразходвани значителни средства и за издръжката и за по-нататъшния ръст на социално-културните мероприятия. За тази цел от бюджета за 1954 г. са отпуснати 3,6 милиарда лева.

Всичко от държавния бюджет за 1954 г. във връзка с проведеното снижение на единните държавни цени на дребно и разходите, насочени към повдигане на материалното благосъстояние на трудещите се, населението е получило 5,7 милиарда лева.

За същия период от време трудещите се в нашата страна са внесли в бюджета на държавата във вид на данъци и такси и вътрешен държавен заем 1,8 милиарда лева. По такъв начин през 1954 г. населението е получило от бюджета повече, отколкото то е внесло от своите лични доходи — 3,9 милиарда лева.

Тези данни са ярка илюстрация за принципно различие между бюджетите на социалистическите и капиталистическите страни. Известно е, че в капиталистическите страни значителна част от личните доходи на трудещите се се изземват под формата на преки и косвени данъци и се насочват не за подобряване на бита и издигане на културния уroveň на населението, а за надпреварване във въоръженията и подготовката на война.

По предварителни данни държавният бюджет за 1954 г. е изпълнен по приходите, след намалението им във връзка с проведеното снижение на цените на стоките за народно потребление, на сума 17,1 милиарда лева и по разходите — на сума 16,7 милиарда лева, с превишение на приходите над разходите по републиканския бюджет на сума 0,4 милиарда лева.

Приключването на бюджета за 1954 г. с превишение на приходите над разходите, както и в миналите години, дава възможност за по-нататъшното усилване на кредитните вложения в народното стопанство и укрепване на финансите на страната. „Нашият лев сега — казва министър-председателят другарят Вълко Червенков — е здрав и от ден на ден става по-здрав.“ Големите успехи на нашето народно стопанство и финанси през 1954 г. са плод на правилната политика на Българската комунистическа партия, на героичния труд на нашия народ и на постоянната и щедра стопанска, научна и техническа помощ на Съветския съюз и страните с народна демокрация.

Държавния бюджет на Народна република България за 1955 г.

Другарки и другари народни представители! Държавният бюджет за 1955 г. бележи по-нататъшен ръст както на приходите, така и на разходите.

Държавният бюджет на Народна република България за 1955 г. се внася за одобрение от Народното събрание по приходите в размер на 18 195,4 милиона лева, по разходите в размер на 17 320,4 милиона лева, с превишение на приходите над разходите в размер на 875 милиона лева.

Приходи на държавния бюджет за 1955 г.

Необходимите парични средства за изпълнение на приетата от Партията и Правителството голяма програма за стопанско и културно строителство през 1955 г. се обезпечават напълно от държавните приходи, които ще постъпят в бюджета.

През 1955 г. се предвижда да постъпят всичко 18 195 милиона и 400 хиляди лева в приходната част на държавния бюджет, от които от народното стопанство — 14 160 милиона лева, или 77,8%, данъци от населението — 1146 милиона лева, или 6,3%, заеми — 300 милиона лева, или 1,7%, такси за извършени услуги — 587 милиона лева, или 3,2% и др.

Структурата на приходната част на бюджета напълно отговаря на характера на нашия народнодемократически строй, икономическата основа на който е социалистическата собственост на средствата за производство. Растежът и развитието на народното стопанство обусловят и растежа на относителния дял на приходите от народното стопанство по бюджета —

от 74,8%, по предварителните данни за 1954 г., на 77,8% за 1955 г.

Основни приходи на държавния бюджет са постъпленията, свързани с натрупванията в социалистическия сектор на народното стопанство — данък върху оборота и отчисленията от печалбите на стопанските предприятия. Увеличението на тези приходи произтича от по-нататъшното увеличение на производството на промишлената и селскостопанската продукция, от разширяване на стокооборота, от снижаване себестойността на продукцията и повишаване на рентабилността на стопанската дейност на предприятията.

През 1955 г. печалбите на стопанските предприятия нарастват с 627 милиона лева, а данъкът върху оборота — с 838,8 милиона лева, главно във връзка с ръста на производствената програма и снижаването себестойността на промишлената продукция.

Растежът на производствената програма е определен както с оглед нуждите на народното стопанство от средства за производство, така и с оглед на непрекъснато нарастващите потребности на населението.

Така, през 1955 г. за задоволяване нуждите на селското стопанство, минната промишленост и геоложките проучвания ще бъдат произведени в повече, отколкото през 1954 г., руднични бормашини с 33%, сонди — с 29%, транспортъори — с 26%, прикачни комбайни — с 95%, тракторни плугове — с 84% и т. н.

За задоволяване нуждите на населението производството на домакински съдове ще нарастне с 29%, на металните кревати — с 36,5%, на печките — с 21,9%, на трикотажната конфекция — с 10,5% и т. н.

Чувствителен ръст се предвижда за производството на редица важни хранителни продукти, като месни произведения — с 19,4%, плодови консерви — със 129,2%, зеленчукови консерви — с 15,4%, сирене — с 26,6% и т. н.

Разширението на производството и на наличните разполагаеми ресурси на страната дават възможност да се заделят за продажба през настоящата година на населението в повече от изтеклата година ориз с 28,4%, захар — с 24,1%, растителни мазнини — с 12,1% и ред други, като зеленчукови консерви, сирене, кашкавал и други.

Значително ще нарастнат и продажбите на редица промишлени стоки като: печки — с 29%, кревати метални — с 62,9%, памучни тъкани — с 24%, вълнени тъкани — с 16,1% и т. н.

За да се реализират успешно основните приходи на държавния бюджет, необходимо е ръководителите на стопанските организации и предприятия заедно с работническите колективи да водят повседневна борба за безусловното изпълнение на производствените планове, за даване на продукция с ви-

соко качество и в установения асортимент, за безусловното изпълнение на заданията по снижение на себестойността на продукцията и услугите главно за сметка на повишение на производителността на труда и провеждане на строг режим на икономии при използването на материалните и паричните средства.

Търговските организации от своя страна могат да изиграят голяма роля в борбата за повишаване качеството на продукцията. С нарастване на покупателната способност на населението и повдигане на общия му материален уровень ще се предявяват все по-големи изисквания не само към видовете и количествата на стоките, но и към тяхното качество. Търговските организации трябва да създадат такива условия при приемането на стоките от производствените предприятия, че да отстранят всякакви възможности за проникването в стокооборота на лошокачествени и нетърсени от населението стоки.

Неизпълнението на плана за асортимента и производството на лошокачествени стоки не само пречи за задоволяване нарасналите нужди на гражданите, но засяга и бюджета на държавата, тъй като търговските организации са принудени да правят чувствителни отбивки от отпускните цени на производствените предприятия при доставката на лошокачествени и в нарушение на установения асортимент стоки.

Успешното изпълнение на бюджета за 1955 г. изисква да се ликвидира производството на лошокачествени стоки.

Общият размер на постъпленията от данъци по бюджета за 1955 г. възлиза на 1146 милиона лева или, в сравнение с 1954 г., приходите от данъци нарастват с 68 милиона лева изключително във връзка с нарастването на броя на работниците и служителите и фонда на работната заплата. Както е известно, по плана за 1955 г. влизат в производството нови 38 500 работници и служители.

Приходите от данъци за 1949 г. са съставлявали 11,4% от всички приходи, а през 1955 г. — 6,3%, т. е. относителният им дял е намален с 5,1%. Този факт говори достатъчно ясно, че данъците от населението са само един допълнителен, а не основен източник в приходната част на бюджета, какъвто те бяха при старата държава у нас и са в капиталистическите страни.

В приходната част на бюджета за 1955 г. са предвидени постъпления от нов вътрешен държавен заем в размер на 300 милиона лева, или със 100 милиона лева по-малко от размера на заема през 1954 г. Едновременно с това през 1955 г. ще бъдат изплатени на трудещите се печалби и погашения на облигации по вътрешни държавни заеми в размер на 95,2 милиона лева, или с около 30 милиона лева в повече, отколкото през 1954 г.

Разходи на държавния бюджет за 1955 г.

Разходната част на държавния бюджет за 1955 г. се предлага за одобрение в размер на 17 320,4 милиона лева, или, в сравнение с очакваното изпълнение за 1954 г., с прираст от 932,6 милиона лева.

Разходите за финансиране на народното стопанство и социално-културните мероприятия продължават да нарастват и достигат само за сметка на бюджета сумата 13 244,9 милиона лева. Едновременно с това относителният дял на разходите за издръжката на управлението и обезпечаване отбраната на страната намалява съответно за управлението от 4,5% в 1954 г. на 4,2% в 1955 г. и за отбраната на страната от 11,4% в 1954 г. на 11,1% в 1955 г.

Държавният бюджет за 1955 г. отразява провежданата от Партията и Правителството политика на мирно стопанско и културно строителство. Фактът, че разходите за финансиране на народното стопанство и социално-културните мероприятия съставляват 13 244,9 милиона лева, или 76,7% от общия размер на разходите, е най-добро доказателство, че това е бюджет на миролюбива страна, чийто народ е зает изключително с мирен съзидателен труд за изграждането на своето благоденствие.

Разходите за финансиране на народното стопанство и социално-културните мероприятия, както вече споменахме, не се изчерпват само с предвидените средства в бюджета, тъй като крупни суми за осъществяване на тия цели се отделят от натрупванията на самите предприятия.

Освен средствата по бюджета, за финансиране на народното стопанство и социално-културните мероприятия се насочват собствени средства на стопанските предприятия и организации в размер 2 019,9 милиона лева, или всичко през 1955 г. ще бъдат разходвани за финансиране на народното стопанство и социално-културните мероприятия средства на обща сума 15 264, 8 милиона лева.

От бюджета за 1955 г., както и от собствени средства на стопанските предприятия и организации за финансиране на капиталовложенията се насочват над 4 милиарда лева, което означава, че се създават възможности за по-нататъшно увеличение на основните фондове на промишлеността, селското стопанство, транспорта, строителството, както и за разширение на жилищното и културно-битовото строителство.

Обемът на капиталните вложения за електроизграждането и камековъглената промишленост съставлява около 30% от общия обем на капиталните вложения в страната. В тези цифри са отразени решенията на VI конгрес на Българската комунистическа партия за бързо преодоляване изоставането на тези два решаващи за народното стопанство отрасли на промишлеността. Капиталовложенията за електроизграждането на страната ще обезпечат въвеждането в действие през 1955 г. на нови

електромощности, което дава възможност да се увеличи производството на електроенергия с 15%. Наред с пускането в експлоатация на такива нови мощности като ВЕЦ „Пасарел“, ВЕЦ „Кокаляне“, ВЕЦ „Стара Загора“ и други ще се въведат в действие язовирите „Сталин“ и „Георги Димитров“ и ще продължи с още по-ускорени темпове най-голямото строителство у нас — Баташкият водносилов път.

Вложенията в каменовъгленото производство осигуряват въвеждането в действие на нови рудници с обща мощност 2 милиона и 275 хиляди тона каменни въглища, което ще даде възможност за още по-пълно задоволяване нуждите на народното стопанство и населението.

По капиталовложенията за леката и хранителната промишленост се предвиждат средства, които ще осигурят значително разнообразие на асортимента на тъканите и подобряване качеството на произвежданата продукция, разширяване капацитета на консервните предприятия, увеличаване производствените мощности на захарната индустрия и редица други.

Капиталните вложения в селското стопанство през 1955 г. нарастват, в сравнение с очакваното изпълнение за 1954 г., с около 50%. Грижите на Партията и Правителството за по-нататъшния подем на селското стопанство са намерили ярък израз в бюджета за 1955 г. както по линията на капиталните вложения, така и по линията на мероприятията, насочени към повишаване добивите в селското стопанство и продуктивността в животновъдството. Освен крупните средства за капиталовложения, които се предвиждат от бюджета в размер към 700 мил. лева, отпуска се банков кредит в размер на 250 милиона лева, а заедно със собствените средства на ТКЗС и ДЗС общата сума на капиталните вложения за селското стопанство през 1955 г. ще съставлява над 1 милиард лева. Тези вложения ще дадат възможност да се изградят нови 16 машинно-тракторни станции, нови 383 хиляди декара напоителни площи, да се доставят нови 2 206 трактора (приведени към 15 конски сили), нови 871 комбайна, нови 497 камиона, както и голям брой тракторни плугове и тракторни култиватори, вързачки и друга селскостопанска техника.

В бюджетните средства за развитие на селското стопанство значително място заемат разходите за по-нататъшното укрепване и разширение на машинно-тракторните станции, за които през 1955 г. се отделят 749,4 милиона лева срещу 647,4 милиона през 1954 г. Прирастът се насочва главно за разширяване производствената програма, която нараства от 56,4 милиона декара мека оран през 1954 г. на 65,9 милиона декара през 1955 г.

За фуражна база за развитие на животновъдството през 1955 г. се предвиждат средства за откриване на 15 нови пасищно-мелиоративни стопанства, значително се увеличават средствата за закупуване на расов добитък и подобряване на

стадото, увеличават се средствата за борба със заболяемостта на животните.

За повдигане на добивите в растениевъдството се дават специални премии за сортови семена, премии за колективно отгледан ран тютюнев разсад, увеличава се чувствително броят на специалистите по тютюна, засилват се средствата за борба с болестите и неприятелите по растенията и редица други мероприятия от този род.

Огромните средства, които бюджетът предвижда за развитието на селското стопанство, трябва да стимулират тружените на селото — кооператори и частни стопани, за обезпечаване на високи добиви от всички селскостопански култури и значително повишаване продуктивността на животновъдството.

Но за да се изпълни успешно задачата за развитието на селското стопанство, трябва с всички сили да се подготви пролетната сента, да се обезпечи своевременният ремонт на тракторния парк, да се извърши обеззаразяване на семената и подготовка на механизаторските кадри.

От голямо значение за народното стопанство, и по-специално за селското стопанство, са мероприятията, свързани с развитието на горското стопанство. За нови горски насаждения, за отглеждане на младите насаждения, за засилване на агротехнически мероприятия и борбата с неприятелите по горите в бюджета на държавата за 1955 г. са предвидени средства в размер на 164 милиона лева или с 13% повече от 1954 г.

Поради мощния ръст на народното стопанство, значителното увеличение на стоковите превози, а също увеличението на товарния автомобилен парк, средствата за разширение и поддържане на пътната мрежа в страната ежегодно нарастват и достигат в 1955 г. значителната сума 332 милиона лева.

Наред със средствата, които се отпускат за развитието на народното стопанство, значителни суми се дават за разширение на културно-битовото строителство.

В това строителство през 1955 г. ще бъдат вложени с 10% повече средства, отколкото се очаква да бъдат усвоени през 1954 г.

През 1955 г. ще бъдат построени 78 нови училища, 15 нови болници, ще се завърши водоснабдяването на Стара Загора, Мадан, Димитрово, а така също на 50 села в Добруджа, около 50 села в другите райони на страната и редица други обекти. За жилищно строителство, заедно със средствата, предвидени към съответните отрасли, ще бъдат вложени крупни средства, които ще осигурят въвеждането в експлоатация на нова жилищна площ към 600 хиляди квадратни метра. Освен това за разширение на индивидуалното и кооперативното жилищно строителство се предвиждат по линията на Българската инвестиционна банка над 100 милиона лева.

Другарки и другари народни представители! Непрестанното издигане на материалния и културния уровень на живота на нашия народ и развитието на социалистическата култура винаги са били предмет на постоянни грижи от страна на Комунистическата партия и Народното правителство.

Тези грижи намират ярък израз в средствата, които ежегодно се отпускат от държавния бюджет за финансиране на социално-културните мероприятия и достигат през 1955 г. внушителната сума 3810 милиона лева, което съставлява 22,1% от сумата на всички разходи по бюджета.

Необходимостта от осъществяване на непрекъснат ръст и усъвършенствуване на социалистическото производство върху базата на нова висша техника изисква многобройни и добре подготвени специалисти по всички отрасли на народното стопанство. Необходимите за народното стопанство висши и средни кадри се подготвят в широка мрежа от висши, полувисши и средни специални училища и институти. През 1955 г. в тези учебни заведения ще се обучават към 95 хиляди младежи и девойки. Внедряването на нова техника и механизацията на производствените процеси изисква добре подготвени изпълнителски кадри. За тая цел държавата организира и издържа десетки училища за трудови резерви, в които през 1955 г. ще се подготвят над 23 000 души. Наред с тези стационарни учебни заведения страната е покрита с широка мрежа от курсове и школи за квалификация на ръководни стопански, инженерно-технически и изпълнителски кадри.

В учебните заведения на общото образование през 1955 г. ще се обучават 1 081 000 учащи се без вечерните училища, с образованието и възпитанието на които са заети над 44 800 учители. Народната власт е създала условия за обогатяване с теоретически знания на ония трудещи се, които работят в производството и притежават практически опит, но се стремят да получават и образование без откъсване от производството. За изпълнение на тази задача у нас са създадени десетки вечерни общообразователни училища, в които през 1955 г. ще се обучават 13 500 души.

В стремежа си да обхване в системата на общото образование всички деца от учебна възраст, държавата непрекъснато увеличава броя на пансионите и общежитията. През 1955 г. в пансионите и общежитията при училищата ще бъдат настанени 17 000 деца вместо 14 500 през 1954 г.

С особено внимание и грижи се отнася нашата народна власт към заведенията, предназначени за най-малките граждани на Републиката — детските градини и детските ясли. През 1955 г. в новооткритите и съществуващите заведения ще бъдат обхванати: в детските градини 273 330 деца и в детските ясли — 6 575 деца. За издръжката на тези мероприятия само от бюджета ще бъдат разходвани 155,8 милиона лева.

Ежегодно нарастват и средствата, които се разходват за осигуряване летния отход на учащите се. През настоящата година в летните лагери, организирани от Министерството на народната просвета, Министерството на културата и Централния съвет на профсъюзите, ще укрепват своите сили към 131 хиляди ученици и студенти.

Важна роля за комунистическото възпитание на подрастващото поколение и за развиване на творческите способности на пионерите играят пионерските домове. Ежегодно от държавния бюджет се отделят големи средства не само за разширяване мрежата на тези заведения, но и за непрекъснатото подобряване на тяхното обзавеждане с нови кабинети, опитни полета и т. н. През 1955 г. в нашата страна ще работят 56 пионерски домове с голям брой кръжоци по изкуствата, техниката, селското стопанство и т. н.

Народната власт от година на година увеличава разходите за строителство и издръжка на болници, поликлиники, родилни домове, детски ясли и градини, санаториуми за развитие на медицинската наука и подготовка на кадри за лечебно-профилактичните учреждения. Благодарение на непрекъснатото подобрене на материалното и културното положение на народа и на големите грижи на държавата за подобрене медицинското обслужване на населението общата смъртност през 1954 г. е спаднала с 33,6% в сравнение с 1944 г., а детската смъртност — с 30,5%.

Значително допринася за тези успехи обстоятелството, че в основата на дейността на нашите медицински учреждения се поставя профилактичният принцип в организацията на здравеопазването. Една от най-главните задачи на медицинските работници е все повече да изучават условията на труда и бита на населението и да вземат своевременни мерки за по-нататъшно намаляване на заболяванията.

Разходите за издръжката и развитието на нашето здравеопазване през 1955 г. съставляват към 860 милиона лева без средствата за тази цел по бюджета на Държавното обществено осигуряване. Тази сума дава възможност не само да се издържа съществуващата мрежа от здравни заведения, но и да се обезпечи откриването на нови 3077 легла, от които 1622 в лечебно-профилактичните заведения, 985 в постоянните детски ясли и т. н. За обслужване на новата мрежа и за подобряване обслужването в съществуващата предвижда се през 1955 г. броят на медицинските работници в страната да нарастне с нови 3380 лекари, среден и друг медицински персонал.

За засилване профилактичната работа в областта на здравеопазването, предотвратяването на заболяванията и повдигане на санитарната култура в нашите градове и села предвижда се издръжката на 124 санитарно-противоепидемични станции.

За укрепване здравето и силите на трудещите се голямо значение също така има Държавното обществено осигуряване.

Бюджетът на Държавното обществено осигуряване за 1955 г. нараства в сравнение с 1954 г. с 12%, във връзка с което чувствително нарастват средствата, предназначени за издръжка на профилакториуми, санаторно-курортно лечение, диетично хранене на работници и служители, за почивни станции на трудещите се, редица други здравни и физкултурни мероприятия.

За изплащане на пенсии на работници и служители, помощи и обезщетения при временна нетрудоспособност и пр. по бюджета на държавата и по бюджета на държавното обществено осигуряване се предвиждат 1 072 милиона лева.

Важно звено в общата система от мероприятия за укрепване здравето на трудещите се и създаване на здраво жизнеспособно поколение представляват физическата култура и спортът, за развитието на които се отпускат от бюджета за 1955 г. значителни средства.

Икономическият и политическият подем на нашата родина създадоха условия за разцвета на науката, изкуството и културата.

В борбата за по-нататъшен технически прогрес голяма роля принадлежи на науката, която помага на нашия народ все по-пълно да разкрива и по-добре да използва природните богатства на страната и да решава редица важни народностопански проблеми.

През 1955 г. от държавния бюджет ще бъдат разходвани над 130 милиона лева за издръжката и развитието на широка мрежа от научно-изследователски институти, в които ще работят над 1800 души научни работници и голям брой технически сътрудници.

Насочването на значителни средства за издръжката на научно-изследователските институти ще създаде още по-благоприятни условия за по-широко разгръщане на творческите инициативи на научните работници, за по-активна работа над актуалните проблеми на народното стопанство и за по-пълно внедряване на най-новите достижения на науката в практиката на социалистическото строителство.

Поставената от Партията задача за построяване на социализма в нашата страна неизмеримо издига общественно-преобразуващата и възпитателна роля на художествената литература и изкуството във всички негови прояви. Имайки предвид огромното значение на изкуството и литературата за социалистическото превъзпитание на трудещите се, народната власт не жали средства за създаване условия за техния пълен разцвет, за създаване на все по-високо идейни произведения.

Важна и почетна задача на нашата литература и изкуство е възпитанието на младежта в дух на любов към труда, безстрашие, увереност в победата на нашето дело, в дух на безгранична преданост към социалистическата родина и готовност за нейната защита.

За сравнително краткия период на своето съществуване народната власт увеличи броя на държавните театри 3 пъти, на симфоничните оркестри 12 пъти, на библиотеките 3,5 пъти, на музеите 1,5 пъти и т. н.

Наред с увеличаване броя на културните мероприятия се отделят значителни средства за подобряване на материалната им база чрез построяване на нови сгради за театри, библиотеки, читалища и реконструкция и подобрене на съществувашите.

Ръстът на културния уровень на трудещите се намира ярък израз в бурно развиващата се творческа художествена самодейност. В страната работят хиляди хорови, драматически и даже оперни самодейни колективи.

Разходите в бюджета за финансиране на народното стопанство и на социално-културните мероприятия ежегодно се увеличават. От друга страна, както вече се спомена, относителният дял на разходите за издръжката на управлението се съкращават от 4,5% в 1954 г. на 4,2% в 1955 г. Държавният апарат е необходимо и мощно оръдие в ръцете на народната власт за осъществяване задачите по социалистическото преустройство на обществото. Великият Ленин казваше, че държавният апарат трябва да бъде икономичен и със свършена организация, да бъде тясно свързан с масите, да е чужд на бюрократизма и да проявява творческа инициатива. Претворяването в живота на тези Ленински принципи изисква да се поработи сериозно върху подобряване структурата на държавния апарат и усъвършенстване на неговата работа. Трябва да бъдат отстранени и всякакви излишества при разходването на средствата за издръжката на апарата, да не се харчат народните пари за излишни и безрезултатни командировки, за многобройни и безполезни дълги телефонни разговори, да се пестят средствата, предназначени за канцеларски принадлежности, да не се допускат увлечения в скъпо обзавеждане на кабинети, канцеларии и други от този род.

Основни слабости на нашия управленчески апарат са наличието на излишни промеждутъчни звена, на ненужни, паралелно действащи организации, неоправдано надуване на щатовете в някои служби. С тези недостатъци е свързано отвлечането на голямо число специалисти от непосредствено участие в материалното производство. Съществуването на щатни излишества в държавния апарат довежда не до конкретно, живо ръководство, а до съставяне на многочислени директиви, окръжни, отчети и др.

Задачата на нашето социалистическо строителство изисква по-нататъшното опростяване на държавния апарат, ликвидиране на излишните звена в него.

Бюджетът за 1955 г. предвижда по-голямата част от средствата да отидат за по-нататъшното развитие на материалното

производство — основа на цялото наше развитие. Намалението на работната сила в непроизводителната сфера за сметка на увеличението ѝ в сферата на материалното производство е гаранция за по-нататъшните наши успехи в социалистическото строителство.

Бюджетите на народните съвети за 1955 г.

Другарки и другари народни представители! В съгласие с Димитровската конституция народните съвети са призвани да осъществяват големи стопански и културни задачи, свързани непосредствено с повишаване жизненото равнище на трудещите се. По бюджетите на народните съвети се финансира по-голямата част от мероприятията по здравеопазването и народната просвета, жилищно-комуналното стопанство, местната промишленост, физическата култура и много други културно-просветни и битови мероприятия.

С оглед на все по-пълното задоволяване на нарастващите културни и битови нужди на населението сумата на бюджетите на народните съвети ежегодно се увеличава.

В общия обем на държавния бюджет за 1955 г. бюджетите на народните съвети се предлагат за одобрение в размер на 2 726 300 000 лева, което означава, че само за последните пет години общата им сума е нараснала с над 70%.

Бюджетите на отделните окръзи в страната се представят за одобрение в следните суми:

Благоевградски окръг	99 065 000 лв.
Бургаски окръг	149 076 000 лв.
Врачански окръг	215 307 000 лв.
Коларовградски окръг	127 014 000 лв.
Плевенски окръг	170 669 000 лв.
Пловдивски окръг	288 026 000 лв.
Русенски окръг	180 808 000 лв.
Софийски окръг	246 268 000 лв.
Сталински окръг	187 412 000 лв.
Старозагорски окръг	238 380 000 лв.
Търновски окръг	164 986 000 лв.
Хасковски окръг	204 649 000 лв.
Град София	454 695 000 лв.

Крупните суми, предвидени по местните бюджети за 1955 г., осигуряват издръжката и по-нататъшното развитие на хиляди училища, детски градини, обществения, болници, родилни домове, детски ясли, санаториуми, а също така по-нататъшното благоустрояване на населените места в страната чрез павиране и шосиране на нови улици, построяване на градини и паркове, водоснабдяване, канализация и т. н.

Насочването на средствата по бюджетите на народните съвети за задоволяване непосредствените нужди на трудещите

се се вижда най-ясно от това, че от общата сума на местните бюджети за финансиране на мероприятията по здравеопазването се предвиждат 673 600 000 лв., или 24,7%, за мероприятията по народната просвета — 812 800 000 лв., или 29,8%, за мероприятията по комуналното стопанство и благоустройството — 610 400 000 лв., или 22,4%, а общо по тия три основни отрасли от средствата на местните бюджети се дават 2 096 700 000 лв., което съставлява 76,9% от всички разходи.

Останалите средства се насочват за развитие на селското стопанство, местната търговия, физическата култура, спорта и т. н.

Общата сума на разходите по местните бюджети за 1955 г. се покрива със собствени средства в размер на 729 600 000 лв., отчисления от държавните приходи и данъци 1 381 100 000 лв. и субсидия от републиканския бюджет в размер на 567 700 000 лв. От тези данни се вижда, че собствените средства все още заемат незначителен дял от общата сума на приходите, което налага народните съвети да засилят работата по разкриване на нови приходни източници главно по линията на предприятията на местната промишленост, комуналното стопанство и търговията за създаване на здрава собствена финансова база.

В приходната част на местните бюджети за 1955 г. се предвижда чувствително увеличение на отчисленията от държавните приходи — по данък върху обикн. от 6,74% в 1954 г. на 16,17% в 1955 г. и по данък върху общия доход от 59,13% в 1954 г. на 65,38% в 1955 г. средно за страната. Едновременно с това се намалява размерът на субсидията от републиканския бюджет с 200 милиона лева в сравнение с 1954 г. С тези изменения в структурата на приходната част на местните бюджети се цели от една страна да се създадат условия за ритмично постъпление на приходите в течение на цялата година и следователно да се осигури редовното финансиране на мероприятията, а от друга — да се засили заинтересуваността на народните съвети в изпълнението на плана за постъпленията в течение на годината.

Като се има предвид отрицателното влияние, което оказва отпускането на крупни субсидии от републиканския бюджет върху борбата на народните съвети за създаване на здрава собствена база за приходи и за изпълнение на планове за постъпленията, намаляването на субсидиите трябва да продължи и в следващите години с оглед на тяхното окончателно изживяване.

Увеличение производителността на труда, снижение себестойността на продукцията и мобилизиране на вътрешностопанските източници за увеличаване на социалистическите натрупвания — важно условие за успешното изпълнение на държавния бюджет.

Другарки и другари народни представители! Творческият труд на нашия народ обезпечава непрекъснат ръст на социа-

листическата икономика и преди всичко по-нататъшния ръст на тежката индустрия, по-ускорено развитие на селското стопанство и производството на стоки за народно потребление.

Осъществяването на тези неотложни задачи изисква вложането на грамадни средства във всички отрасли на народното стопанство, което може да бъде постигнато само по пътя на постоянния ръст на натрупванията преди всичко за сметка на повишаване производителността на труда, увеличаване на производството и снижение на себестойността на продукцията.

Известно е, че колкото по-висока е производителността на труда, толкова по-силна и богата ще става нашата страна, толкова повече ще расте благоденствието на нашия народ.

Насъщните интереси на страната налагат необходимостта от съблюдаване на най-строг режим на икономии във всички отрасли на народното стопанство. Партията и Правителството непрестанно възпитават трудещите се у нас в дух на грижливо отношение към обществената собственост, за решително отстраняване на всякакви излишества в разходване на материалните, трудовите и паричните ресурси, за грижливо опазване и пълноценно използване на машините и другите съоръжения, за икономно разходване на всяка народна стотинка, на топливото, енергията, на всички видове суровини и материали. В отчетния доклад на ЦК на БКП пред Шестия конгрес другарят Вълко Червенков подчерта: „Необходимо е да се организира внимателното изучаване в предприятията на всички вътрешни възможности. Трябва пестеливо да се използват материалите, машините, работната сила и паричните средства; да се подобри ръководството на предприятията и учредженията и се укрепи още повече плановата и финансовата дисциплина в тях; да се води люта борба срещу безразличието и нехайното отношение към въпроса за икономии.“

За успешното изпълнение на задачите, които стоят пред нашата страна, е необходимо във всеки отрасъл на народното стопанство, на всеки участък на социалистическото строителство, на всеки завод и всяка фабрика, във всяко държавно земеделско стопанство, във всяко трудово-кооперативно земеделско стопанство, във всяка машинно-тракторна станция, на всеки строителен обект да бъде обезпечено безусловното изпълнение на заданията, произтичащи от народностопанския план.

Заданията по производителността на труда и снижение на себестойността на продукцията, установени с държавния народностопански план за 1955 г., трябва да дадат на народното стопанство икономия в размер на около 1 милиард лева, която е взета предвид при съставянето на приходната част на бюджета.

Това задължава всички наши стопански ръководители да поведат всекидневна и действена борба за укрепване на стопанската сметка, внедряване най-строг режим на икономии в

разходването на паричните и материалните ресурси. Стопанските ръководители трябва винаги да помнят, че снижението на себестойността на продукцията, на превозите, на строителството е най-обобщаващият показател за качеството на работата на цялото народно стопанство.

При съставянето на бюджета за 1955 г. е възприет нов начин за разпределяне печалбата на стопанските предприятия, значителна част от която им се остава за покриване на нуждите от полъване на собствените оборотни средства, финансиране на капиталовложенията, покриване на плановите загуби от някои губещи дейности и др. Този начин на разпределяне на печалбата повдига отговорността на стопанските ръководители за изпълнение на плана по натрупванията в много по-голяма степен, отколкото това е било досега.

По-голямата част от предприятията, благодарение на добра организация на производството и рационална организация на труда, завършват успешно своята стопанска и финансова дейност. В същото време у нас все още има отделни предприятия, които не се справят с плановите си задания, произвеждат продукти от ниско качество, допускат преразходи на материали и парични средства, оскъпяват продукцията и нанасят по такъв начин сериозни щети на народното стопанство и финансите на страната.

Във връзка с поставените задачи за повишаване производителността на труда и снижение на себестойността на продукцията особено важно значение придобива въпросът за качеството на произвежданата продукция. Благодарение на голямото внимание, което Партията и Правителството отделят на този въпрос, през последните години значително се разнообрази асортиментът на стоките, подобри се качеството им както по външен вид, така и по трайност и все по-пълно и всеотрядно се задоволяват нарасналите изисквания на потребителите.

Някои стопански ръководители все още продължават да подценяват голямото народностопанско значение, което има въпросът за повишаване качеството на продукцията. Те продължават грубо да нарушават държавните стандарти и техническите условия за стоките. Това довежда често до бракуване на произведената продукция, до реализацията ѝ със значителни отбивки от установените цени или до допълнителни непредвидени разходи за отстраняване на дефектите на произведените стоки.

Поставените от Партията и Правителството задачи за неотклонно повдигане на материалното и културното ниво на живота на трудещите се изисква от Министерството на комуналното стопанство и благоустройството и неговите органи по места, а също и от народните съвети да обърнат сериозно внимание на всички мероприятия, които пряко са свързани с подобряване бита на населението, като вътрешноградския транс-

порт, чистотата на градовете и селата, тяхното озеленяване, водоснабдяване и канализиране, работата на баните, пералните, хотелите и редица други от този род. През последните години в тази област е извършено не малко и обликът на нашите градове и села е вече значително изменен. Все по-реално се чувства голямата грижа, която Партията и Правителството полагат за подобряване бита на трудещите се и все по-осезаем е резултатът от големите средства, които се влагат за развитие на комуналното и жилищното стопанство. На фона на общите успехи в тази област все още в редица селища на страната се допуска недооценяване на комунално-битовите мероприятия, проявява се безразличие към битовите нужди на трудещите се, с което се предизвиква справедливо недоволство.

Министерството на комуналното стопанство и благоустройството и неговите органи по места не водят достатъчно борба за укрепване на стопанската сметка в комуналните предприятия, за намаляване себестойността на услугите и т. н., поради това финансовото състояние на много от комуналните предприятия при народните съвети е незадоволително. Налага се Министерството на комуналното стопанство и благоустройството да оказва по-реална и съществена помощ на народните съвети за рязко подобряване работата на тези предприятия.

Недостатъчно е и ръководството на предприятията „Градска търговия“ от страна на Министерството на вътрешната търговия. При наличието в страната на редица стоки в достатъчни количества, като трикотаж, памучни тъкани, макарони, фиде, сол и редица други, допуснато е в отделни населени места и райони да се чувства липса на тези стоки.

Поради голямото народностопанско значение на капиталното строителство за увеличаване производствените мощности на страната, Партията и Правителството предприемат непрекъснати мерки за снижение на стойността на строителството, подобряване на неговото качество, за срочно пускане на строителните обекти в експлоатация, за подобряване на проектно-сметното дело, за увеличаване механизацията на строителството и създаване на квалифицирани ръководни и изпълнителски строителни кадри. В резултат на тези грижи строителните организации подобриха организацията на строителните работи: съкратиха сроковете на строителството, в значителна степен усвоиха техниката на строителството на крупни, сложни строителни обекти.

Основни слабости на строителните организации продължават да бъдат недостатъчното използване на строителните механизми, а отгук и незадоволителният уровень на производителността на труда в строителството, недостатъчната борба за снижение на стойността на строителството и за повишаване на неговото качество.

Наличието на тези слабости довежда до неизпълнение на заданията по снижение на стойността на строителството и плана по натрупванията.

Сериозните недостатъци в работата на стопанските организации показват, че контролът, който се осъществява от Министерството на финансите и останалите финансово-кредитни институти в страната, като Българската народна банка и Българската инвестиционна банка, все още не е достатъчно ефикасен. Финансовите и банковите органи на страната недостатъчно пълно използват финансовите лостове за въздействие върху стопанските и бюджетните организации и предприятия за изпълнение на производствените, пласментните и финансовите планове.

Равнището на икономическата работа в нашата финансово-кредитна система е все още неудовлетворително. От многобройните факти на нарушение на плановите задания и планово-финансовата дисциплина не винаги своевременно се правят необходимите изводи, не се разработват своевременно предложения за отстраняване на недостатъците, поради което помощта, която тези органи оказват на стопанските ръководители, е все още недостатъчна.

Особено незадоволителна е работата на местните финансови органи по контрола върху дейността на стопанските предприятия от местно подчинение. Местните финансови органи не оказват достатъчна помощ на народните съвети за разкриване причините за незадоволителното финансово състояние на много от тези предприятия.

Важно значение в борбата за ускоряване обръщаемостта на оборотните средства, против натрупването на неоправдани излишества от материали и стоки и за укрепване на платежната и кредитната дисциплина има работата на Българската народна банка. В това отношение банката не трябва да се задоволява с достигнатото, а трябва да мобилизира всички свои сили, за да може в 1955 г. да обезпечи освобождаването на значителни средства, неоправдано замразени в излишни стокови и материални запаси.

Контролът върху строителството, който се осъществява от Българската инвестиционна банка, трябва да бъде организиран така, че да се гарантира максимален стопански ефект от всеки лев, вложен в строителството.

Непрекъснатият ръст на реалната заплата на работниците и служителите и доходите на селското население създават благоприятни условия за широко разгръщане на спестовното дело в страната. Необходимо е Държавната спестовна каса непрекъснато да подобрява своята работа за нарастването на влоговете на гражданите в спестовните каси.

За да могат успешно да решават възложените им от Партията и Правителството задачи, финансовите и банковите слу-

жители трябва да се заемат със сериозно и задълбочено изучаване на икономическите въпроси.

**По отчета за изпълнението на държавния бюджет на
Народна република България за 1953 г.**

Другарки и другари народни представители! Бюджетът на Народната република България за 1953 г. е изпълнен, както следва:

По приходите

Републикански бюджет	15 348 497 000 лв.
Местни бюджети	1 621 990 000 лв.
Държавно обществено осигуряване и	
Управление на пенсиите	911 445 000 лв.

По разходите

Републикански бюджет	12 921 487 000 лв.
Местни бюджети	2 172 234 000 лв.
Държавно обществено осигуряване и	
Управление на пенсиите	735 039 000 лв.

Приходите на държавния бюджет за 1953 г. в сравнение с 1952 г. са нараснали с 11,8%. Основната част на приходите идва от народното стопанство, относителният дял на което заема 73,9% от всички приходи на бюджета. В общата сума на постъпленията по тази група в размер на 13 200 000 000 лв. приходите от данък върху оборота съставляват 8 500 000 000 лв. и отчисленията от печалбата — 2 800 000 000 лв., което показва, че социалистическите натрупвания съставляват главния източник за успешното осъществяване програмата на социалистическото строителство в Народна република България.

Приходите от данъци по бюджета за 1953 г. са изпълнени почти в предвидените размери. Това се дължи на нарасналото политическо съзнание на трудещите се и на тяхното правилно отношение към своята народна държава.

Важен показател за активното участие на трудещите се в социалистическото изграждане на нашата страна е стопроцентовото изпълнение на предвидените в бюджета за 1953 г. приходи от вътрешен държавен заем.

Успешното изпълнение на приходната част на бюджета за 1953 г. създаде възможност своевременно и пълно да бъдат финансирани всички предвидени в държавния народностопански план мероприятия по народното стопанство, науката, просвещаването, културата, здравеопазването и т. н.

Средствата за финансиране на народното стопанство през 1953 г. бяха насочени главно в решаващите отрасли — за тежката промишленост към 1 милиард и сто милиона лева, за селското стопанство — над 1 милиард и двеста милиона лева,

за електрификацията — над 500 милиона лева и т. н. Насочването на такива крупни средства от бюджета на 1953 г. в решаващите отрасли на народното стопанство създаде още по-благоприятни условия за увеличаване на промишленото производство, за развитие на селското стопанство и за повишаване на добивите от него, за по-нататъшното увеличаване богатствата на страната.

През 1953 г. нашето социалистическо строителство бележи големи успехи. Големите вложения в капиталното строителство през 1953 г. чувствително увеличиха основните фондове и производствените мощности на страната. През годината бяха въведени в експлоатация такива крупни обекти като предачните фабрики „Марица“ и „Балкан“ — разширение, флотационните фабрики във Върли бряг — частично, и в Рудозем — изцяло, Държавният металургичен завод „Ленин“ — частично, III пещ на Държавния цементов завод „Вулкан“, язовир „Студена“, ВЕЦ „Радомирци“ и много, много други.

Чувствително бяха увеличени през 1953 г. и капиталните вложения за жилищното и комунално-битовото строителство, което създаде възможност за подобряване благоустройството на нашите градове и села и за издигане на по-високо ниво бита на населението.

За успешното изпълнение на строителството през 1953 г. допринесе редовното му и пълно финансиране от бюджета в размер към 3,5 милиарда лева.

От бюджета за 1953 г. бяха разходвани големи средства и по линията на социално-културните мероприятия — за издръжката и развитието на широка мрежа от лечебно-профилактични и санитарни учреждения, висши и средни училища, научно-изследователски институти, театри, библиотеки и други учреждения, имащи за основна цел опазване здравето на трудещите се и издигане на културното им равнище. Общата сума на разходите за социално-културните мероприятия по бюджета за 1953 г. възлиза на 3 100 000 000 лв. срещу 2 700 000 000 лв. по бюджета за 1952 г., което съставлява ръст с 14,6%.

Държавният бюджет за 1953 г., както и всички бюджети на Народната република България, приключи със значително превъзходство над разходите.

Другарки и другари народни представители! Днес ние с вас обсъждаме новия държавен бюджет на Републиката — бюджета за 1955 г., който е ярко доказателство за успешното движение на нашата Родина по пътя на прогреса и разцвета. Новият бюджет обезпечава и растеж на тежката промишленост, и ускорено развитие на селското стопанство, и по-бързо увеличение на производството на стоки за народно потребление, значително увеличение средствата за развитието и разцвета на науката, изкуството и културата и средствата за от-

браната на страната. Бюджетът осигурява необходимите средства за успешното строителство на социализма.

Нашият народ, както и всички народи в света, не иска война. Нашата страна, както и досега, ще стои твърдо в могъщия лагер на мира, начело с великия Съветски съюз. Заета с мирен съзидателен труд, нашата страна провежда миролюбива външна политика. Тя се стреми към намаление на международното напрежение, стреми се да разширява своите връзки с другите държави, в това число и със съседните страни. Тя се стреми всемерно да развива нашата външна търговия върху базата на взаимните изгоди. Тази политика на нашето Правителство намира ярък израз в непрекъснатото разширяване на нашите търговски връзки с външния свят. Ако през 1953 г. ние сме имали търговски връзки с 25 държави, през 1954 г. ние сме търгували вече с 39 държави и ще продължаваме и занаяпред да разширяваме кръга на държавите, с които имаме делови връзки.

Бюджетът за 1955 г. отговаря напълно на интересите на трудещите се от градовете и селата. Успешното изпълнение на бюджета ще цементира още по-здраво дружбата и съюза между работниците и селяните в нашата страна.

Успешното изпълнение на нашите планове, в това число и на основния финансов план на Републиката — бюджета, се опира на всестраниното сътрудничество на Съветския съюз и страните с народна демокрация, на нерушимата българо-съветска дружба. Нашият народ пази и ще пази вечно като зеницата на окото си българо-съветската дружба, защото той знае, че тази дружба е гаранцията за всички негови успехи.

Бюджетът на Народна република България за 1955 г. е бюджет реален, изпълним. Гаранция за това, че той ще бъде успешно изпълнен, е самоотверженият труд на нашата героическа работническа класа, която по пътя на социалистическото съревнование активно се бори за изпълнението на количествените и качествените показатели на държавния народно-стопански план; гаранции за това са усилията на трудещите се селяни-кооператори и частни стопани, които все по-активно се включват в борбата за високи добиви в селското стопанство.

Бюджетът на Народна република България осигурява успешното строителство на социализма през 1955 г. и по-нататъшното подобрене положението — материално и културно — на всички трудещи се.

Изпълнението на бюджета е в здравите ръце на работниците, селяните и народната интелигенция — застанали твърдо под знамето на Отечествения фронт, ръководен от славната Българска комунистическа партия — вдъхновителка и организаторка на всички наши победи. *(Продължителни ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Петнайсет минути почивка.

(След почивката)

Председател Фердинанд Козовски: *(Звъни)* Съгласно чл. 28 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание има думата председателят на бюджетарната комисия др. Димитър Попов да направи съдоклад към бюджетопоекта на Народна република България за 1955 г.

Димитър Попов: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! На вашето внимание е представен бюджетопоектът на Народната република за 1955 г. за обсъждане и одобрение. Министърът на финансите подробно изложи най-характерните черти на бюджетопоекта на държавата за 1955 г. От името на бюджетарната комисия аз искам да спра вашето внимание само на някои особености на предложениия бюджетопоект.

И тази година бюджетопоектът е съставен с чувствително превишение на приходите над разходите. Това, както знаете, е характерно само за социалистическите бюджети. Защото бюджетите на капиталистическите държави, без изключение, се свързват с огромни дефицити, които през течение на упражнението им се покриват или с емисии на нови банкноти, или с нови данъчни тежести, засягащи широките трудещи се слеве на населението.

Друга особеност на бюджетопоекта се заключава в това, че главната част от приходите се набират по линията на народното стопанство и с всяка измината година растат. Както съобщи министърът на финансите, от 18 195 000 000 лв. приходи 14 160 000 000 лв. се набират от народното стопанство, което съставлява кръгло 78% от целия приход на бюджета. Чувствителното нарастване на печалбите на предприятията и на данъка върху оборота свидетелствува за непрекъснатото укрепване на нашата социалистическа икономика. Бюджетопоектът е съставен в съгласие с Директивата на VI конгрес на нашата Партия. Той обезпечава финансирането на всички мероприятия, които трябва да се проведат във връзка с по-нататъшното бързо развитие на нашето народно стопанство. А това е, както знаете, залогът за разрешаването на нашата главна задача — за рязкото подобряване на материалното и културното положение на трудещите се.

В изпълнение на Директивата на VI конгрес на Партията за по-нататъшното развитие на нашето селско стопанство в бюджетопоекта се предвиждат за тази цел 1 772 000 000 лв. Това е крупна сума, която ще даде възможност за бързото укрепване на кооперативното селско стопанство, както и на държавните земеделски стопанства. Необходимо е органите на Министерството на земеделието за най-икономичното и целесъобразно използване на тези средства да положат най-големи усилия.

За развитие на тежката промишленост, която, както знае-
те, е решаващ фактор в народното стопанство, се предвиждат
1 616 000 000 лв. За по-нататъшното развитие на електрифика-
цията се предвиждат близо 800 000 000 лв.

За финансиране на капиталовложенията, както се съобщи
в доклада на министъра на финансите, от бюджета за 1955 г.
и от собствени средства на стопанските предприятия се пред-
виждат над 4 000 000 000 лв. С тази крупна сума се създават
значителни възможности както за увеличаване основните фон-
дове на промишлеността и селското стопанство, така и за жи-
лищно и културно-битово строителство.

За правилното и своевременно усвояване на тези средства
големи задължения имат Министерството на строежите, както
и другите министерства и ведомства, които разполагат със
строителни организации. Необходимо е през годината да се
усили борбата за подобряване качеството на строителството,
за спазване на сроковете за завършване и предаване на строи-
телните обекти и за модернизиране на строителството, което
в това отношение изостава от нуждите на страната.

В бюджетопроекта на Републиката е предвидена сравни-
телно малка сума на пръв поглед за развитието на народната
просвета. Това е така, защото основната част от средствата
за народната просвета отиват по линията на народните
съвети. Средствата, които са заделени по републиканския
бюджет и по бюджетите на народните съвети за развитие на
народната просвета, възлизат кръгло на 813 000 000 лв. Тези
средства са достатъчни да обезпечат нашето просветно дело
с всичко, което му е необходимо. Нужна е само сериозна
организаторска работа както по линията на Министерството
на народната просвета, така и по линията на народните съвети
за правилното използване на тези значителни средства.

За народното здраве и социалните грижи се предвиждат
кръгло 512 000 000 лв., като други средства за тези нужди се
предвиждат и по линията на народните съвети. Отделянето
на тези средства е явно доказателство за постоянната грижа
на нашата народна власт за здравеопазването на народа.

В предлагания бюджетопроект са предвидени също така
достатъчно средства за развитието на културата, изкуствата,
за физическата култура и спорта и пр.

При разглеждането на бюджетопроекта на държавата за
1955 г. в бюджетарната комисия бе изтъкнато, че държавната
инспекция по определяне на реколтата не оправдава своето
съществуване и ще бъде по-целесъобразно, ако тази инспек-
ция се закрие. Затова бюджетарната комисия предлага през
течение на годината Правителството да обсъди този въпрос
и ако се окаже, че тази инспекция наистина не оправдава
своето съществуване и е по-целесъобразно да се съкрати,
да вземе мерки в това отношение.

Другарки и другари народни представители! Бюджетарната комисия разгледа бюджетопроекта на държавата за 1955 г. Тя намира, че представеният и разяснен от министъра на финансите бюджетопроект на държавата е творчески, социалистически бюджетопроект. Той обезпечава финансирането на мероприятията, предвидени в народностопанския план и затова тя предлага на Народното събрание бюджетопроектът да бъде гласуван така, както е предложен. *(Ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Другари и другарки народни представители! За изказване по законопроекта за бюджета на държавата за 1955 г., по доклада на министъра на финансите и по съдоклада на председателя на бюджетарната комисия са се записали за днешното заседание следните другари: министърът на тежката промишленост др. Тано Цолов, народният представител Янчо Георгиев и министърът на земеделието др. Станко Тодоров.

Давам думата за изказване по законопроекта за бюджета на държавата на министъра на тежката промишленост др. Тано Цолов.

Министър Тано Цолов: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Представеният за разглеждане от Народното събрание бюджетопроект за 1955 г. е ярък израз на политиката на Партията и Правителството за по-нататъшното подобряване на материалното и културното положение на трудещите се у нас.

Подобряването на материалното и културното положение на трудещите се е неразривно свързано с по-нататъшното развитие на всички отрасли на народното стопанство, със социалистическата индустриализация на нашата страна, основа на която е тежката промишленост. Тежката промишленост, както е известно, има за задача да осигури техническото превъоръжаване на народното стопанство, снабдяването със средства за производство на селското стопанство, промишлеността, транспорта, електрификацията. Затова наред със значителното увеличаване на средствата за селското стопанство, електрификацията, за културно-битовите и други нужди, в проектобюджета за 1955 г. се предвиждат 1 616 291 000 лв. за по-нататъшното развитие на тежката промишленост.

Средствата, които миналата година гласува Народното събрание, осигуриха ново още по-голямо развитие на тежката промишленост в съответствие с непрестанно нарастващите нужди на страната. Даде се възможност да се подготвят нови мощности в каменсвъглената промишленост в изпълнение постановлението на Министерския съвет и ЦК на БКП за развитие на каменсвъглената промишленост през втората петилетка. С тия средства се създадоха условия за значително увеличаване обема на промишлената продукция във всички отрасли.

Основните фондове общо за Министерството на тежката промишленост през 1954 г. нарастнаха в сравнение с 1953 г. с 130%. Влязоха в действие нови заводи като Содовия завод „Карл Маркс“, книжната фабрика към целулозния завод; осигурено бе усилено строителството на Оловно-цинковия завод, на Завода за металорежещи машини „Вълко Червенков“, на Завода за селскостопански машини „Георги Димитров“ и на други предприятия. Завърши се строителството на рудниците „Тева“, „Република I“, „Димитър Благоев II“, „Миньор“ и частично „Толбухин II“.

За разширяване на механизацията само в каменноуглената промишленост са вложени с 630% повече средства през 1954 г. в сравнение с 1953 г.

В промишлените центрове като Димитрово, Димитровград, Бобов дол, Девня и други бяха построени нови жилищни и културно-битови сгради. На работниците, инженерно-техническите и административно-стопанските кадри бяха дадени през изтеклата година нови апартаменти с обща жилищна площ 85 500 кв. метра.

Въодушевени от решенията на Шестия конгрес на Българската комунистическа партия, колективите на промишлените предприятия през 1954 г. се включиха още по-активно в социалистическото съревнование, в борбата за разкриване на нови вътрешнопроизводствени резерви. В резултат на това производственият план на Министерството на тежката промишленост за 1954 г. бе изпълнен 102%, въпреки суровата и продължителна зима, като продукцията се увеличи с 13,6% в сравнение с 1953 г. Планът за производителността на труда бе изпълнен 100%.

Особено големи успехи постигнаха колективите на предприятията през второто и третото тримесечия на миналата година. През второто тримесечие планът бе изпълнен 109,7%, а през третото — 110,5%.

През 1954 г. в сравнение с 1953 г. предприятията от системата на министерството дадоха на страната в повече 580 000 тона кафяви каменни въглища, като преизпълнението идва главно от мина „Георги Димитров“, 12 400 тона манганови руди, над 16 800 тона валцовачни черни метали, над 17 000 тона меден концентрат, 6 300 тона азотни торове, над 1 700 тона целулоза. Управление „Машиностроене“ изпълни производствения си план по номенклатура и даде в повече в сравнение с 1953 г. 110 броя стругове, 303 прикачни комбайни, 414 броя тракторни култиватори. Преизпълнен бе планът за шепингмашините, щосмашините, парните котли, моторите с вътрешно горене, тракторните редосеялки и др. Постигнато бе известно подобряване на качеството на машините и резервните части за селското стопанство. Усвоено бе производството на памукокомбайни, цвеклокомбайни, зърнотривни сеялки, леспосадъчни машини, водни турбини с мощност 2 800 к.с., въ-

жени линии за дърводобива. През изтеклата година нашата страна получи отечествен нефт, дизелово гориво, калцинирана сода и други видове промишлени изделия.

В изпълнение постановлението на Министерския съвет и ЦК на БКП за по-нататъшното развитие на каменовъглената промишленост през втората петилетка колективите на мините осигуриха през 1954 г. по-редовно задоволяване нуждите на промишлеността, транспорта, електрификацията и населението с каменни въглища. Задачата, поставена от Партията и Правителството, за снабдяване на населението от столицата и здравите и учебните заведения с въглища и дърва за огрев, бе изпълнена до 1 октомври. В изпълнението на тази отговорна задача нашите миньори и горски работници проявиха високо патриотично съзнание.

Преизпълнен бе планът по геолого-проучвателните работи, с което са осигурени на страната нови запаси от полезни изкопаеми.

Постигнатите успехи от тежката промишленост през изтеклата година са резултат на правилната политика на Партията и Правителството, на подобреното ръководство от страна на административните и инженерно-техническите кадри, на порасналата активност на колективите на предприятията, на по-широкото прилагане новите социалистически методи и форми на работа, на подобряване организацията на производството и труда, на повишаване трудовата дисциплина, по-строгото съблюдаване на технологическия режим в производството, на по-активната помощ на партийните, профсъюзните и младежките организации за мобилизиране на колективите в борбата за изпълнение на плана.

Решителен производствен подем се получи особено във връзка с призова на 10-те столични предприятия. Призивът бе подет от колективите на почти всички наши предприятия. В резултат на това някои отрасли и редица предприятия постигнаха значително преизпълнение на плановете по производството, труда и себестойността. Така например завод „Сталин“ — Димитрово, изпълни годишния си план по производството 108,5%, за производителността на труда 105% и реализира над 1 200 000 лв. свръхпланова икономия; завод „Вълко Червенков“ — София, изпълни годишния си план за 11 месеца, плана за производителността на труда — 108,3%, като от свръхпланово намаление себестойността на продукцията реализира над 4 000 000 лв. икономия. Само за 9-те месеца на годината химическият отрасъл реализира 11 626 000 лв.; а металообработващият — 7 511 000 лв. свръхпланова икономия.

Чувствително се повиши квалификацията на работниците и особено на младите работници. В курсовете и школите за квалификация се учиха през годината 70 000 работници. Умножиха се редиците на челниците в производството, на стахановците, ударниците, рационализаторите и новаторите. През

годината бяха проведени стахановски конференции в редица предприятия, в които участваха чelnици от производството, постигнали значително преизпълнение на нормите. Най-голяма активност в това отношение проявиха младежите механизатори. В нашите предприятия постъпиха на работа 265 млади инженери, икономисти и други специалисти, завършили у нас, в Съветския съюз и страните с народна демокрация, 662 средни техници от нашите техникуми и хиляди работници, подготвени в училищата за трудови резерви.

Систематически се подобрява заплащането на труда на работниците, инженерно-техническите и другите кадри. Отстраняват се съществуващите слабости и недостатъци в прилагането на системата на заплащане според изработеното и по разряди, усъвършенствува се тази система, като се ползува богатият съветски опит и се вземат предвид конкретните условия на работа в нашите предприятия. В редица отрасли на тежката промишленост се въведе премиално заплащане на работниците за реализирани икономии на материали, суровини, електроенергия и пр. С това се създаде още по-голям материален стимул за изпълнението и преизпълнението на плана по всички показатели.

В основата на тези големи постижения, завоювани от нашата тежка промишленост, стои огромната братска помощ, оказана ни от Съветския съюз, и взаимното сътрудничество на страните от демократическия лагер, която непрестанно укрепва и се разширява.

Тук министърът на финансите д-р. Кирил Лазаров говори за допуснати слабости от някои министерства и ведомства по изпълнение на плана по производителността на труда и снижение на себестойността на продукцията. Трябва да кажем, че и у нас, въпреки несъмнените успехи, не всичко е благополучно.

Наред с колективите, които се включиха активно в социалистическото съревнование по призива на 10-те столични предприятия и преизпълниха плановете за увеличаване производителността на труда и намаляване себестойността на продукцията, има предприятия от тежката промишленост, ръководствата на които погледнаха формално на тази важна и отговорна задача. Вместо да се заемат с конкретна ежедневна работа в разкриване на съществуващите големи вътрешнопроизводствени резерви чрез провеждането на необходимите организационно-технически мероприятия, някои ръководители и инженерно-технически кадри в нашите предприятия като ДЦЗ „Вулкан“, мина „Бобов дол“, горското промишлено предприятие в Ботевград и др. се задоволиха само с тържествено поемане на обещанията по призива, набелязаха организационни и технически мероприятия, но не ги изпълниха докрай.

Все още незадоволително се използва наличната техника в нашите предприятия. Недостатъчно се използва капацитетът

на такива машини като каменовъглените комбайни, багерите, товарачните машини, подкопните машини, въжените линии, моторните резачки, струговете и др. Каменовъглените комбайни са използвани за годината средно 60%.

Въпросът за по-пълното използване на техниката е неразривно свързан с грижата за повишаване квалификацията на кадрите. Вярно е, че в нашите предприятия се провеждат не малко курсове и школи в тази насока, но все още нивото на работата по организацията и провеждането на тези курсове и школи не е задоволително. Не в броя на курсовете, не в числото на обхванатите в тези курсове работници, майстори, техници е същността на работата. За резултата от тези курсове трябва да се съди преди всичко от подобряване качествените показатели в работата на предприятията. Практиката показва, че там, където курсовете се водят качествено, като в Химкомбината „Сталин“, ЗММ „Вълко Червенков“, завод „Сталин“ — Димитрово и др., резултатите са налице.

Слабост в работата на отделни предприятия на тежката промишленост през 1954 г. е неизпълнението на плана за снижение на себестойността на продукцията, неизпълнението на плана за печалбата и натрупванията, допускането на преразходи във фонда на работната заплата, на материали и суровини. Допускат се свръхнормативни запаси от стоково-материални ценности, с което се влошава финансовото състояние на предприятията, спъва се тяхната нормална производствено-стопанска дейност.

Ние изпълнихме плана за капиталното строителство за 1954 г. 100,1%, но нашите строителни организации все още недостатъчно водят настойчива борба за изпълнението на строителните графици, не осигуряват навременното завършване и предаване на някои строителни обекти. Така, „Минстрой“ не завърши в срок строителството на рудник „Меричлери“ и „Толбухин II“. Не бяха завършени някои жилищни блокове в Димитрово, Димитровград и Бобов дол от Министерството на строежите. Не се води достатъчно настойчива борба за качествено и евтино строителство. Това важи особено за минното строителство.

Тези слабости се дължат преди всичко на това, че все още не всички административно-стопански и инженерно-технически кадри в предприятията, а и в самите управления и министерството задълбочено се занимават с икономическите и финансовите въпроси, не отделят необходимото внимание и не вникват в цифрите, недостатъчно ги анализират, за да могат своевременно да разкриват допусканите слабости и вземат необходимите мерки за тяхното отстраняване.

Другарки и другари народни представители! С плана за 1955 г. се поставят пред нашата тежка промишленост още по-големи и отговорни задачи. Министерството трябва да увеличи обема на промишлената продукция с 11,6% в сравнение

с 1954 г., в това число: производството на каменни въглища — с 20,1%, на цветната металургия — с 10,6%, на машиностроителната и металообработващата промишленост — с 6%, дърводобива — с 10,9%, дървообработването — с 9,3% и т.н.

Нашето родно машиностроене трябва да даде на страната редица нови машини и резервни части. Селското стопанство ще получи от нашите машиностроителни заводи 500 прикачни комбайна, 40 памукокомбайна, 92 цвеклокомбайна, над 1700 тракторни плугове, над 1100 тракторни култиватора, около 2300 тракторни редосеялки, 600 тракторни сенокосачки, 1000 тракторни валяка, тракторни гребла, ротационни мотики, доилни агрегати и други селскостопански машини и инвентар. През 1955 г. ще бъде усвоено производството на навесен плуг, плуг за трактор „Белорус“, навесен плуг за трактор „Зетор“, навесен плуг за трактор У-2, култиватор за трактор „Белорус“, цвеклоподемник, апарат за ситна и мека слама, агрегат за запарване на слама, тракторна тороразпръсквачка, прикачен събирач купнител. Ще бъдат разширени геолого-проучвателните работи. Ще бъдат добити значително по-големи количества нефт. Увеличава се обемът на капиталното строителство.

Представеният пред Народното събрание за обсъждане проектобюджет осигурява достатъчно средства за осъществяване на задачите в областта на тежката промишленост през 1955 г. В бюджета се предвиждат средства за осигуряване строителството на нови заводи и рудници, за разширяване на минно-геоложките проучвателни работи, за въвеждането и пускането в действие на нови производствени мощности, за културно-битово строителство, за осигуряване необходимите оборотни средства за нашите промишлени предприятия. В сравнение с 1954 г. само за културно-битовото строителство средствата се увеличават с 11,6%.

За социално-културните мероприятия — за поддържането и обзавеждането на техникумите и общежитията към тях, научно-изследователските институти, школата за ръководни кадри, курсовете за квалификация и др., средствата по бюджета в сравнение с 1954 г. нарастват с 11%.

През 1955 г. със средствата на бюджета ще бъде осигурено пускането в действие на Оловно-цинковия завод, производството на който има голямо значение за нашето народно стопанство. Ще започне производството на цинк и сярна киселина. Ще бъде напълно завършено строителството на Содовия завод „Карл Маркс“ и пуснато производството на сода каустик и сода бикарбонат. Ще бъде завършено строителството на завода за селскостопански машини „Георги Димитров“ — Русе. Ще се пуснат в действие рудниците: „Николичевци“, „Република III“, „Първи май“, „Меричлери III“, „Радиево I“, „Чукурово II“, „Болшевик запад“. През 1955 г.

бюджетът осигурява необходимите средства за построяването на жилищни апартаменти с обща площ 137 500 кв. метра.

Бюджетът за 1955 г., който, както споменах, обезпечава необходимите средства за изпълнението на народностопанския план, изисква бързо отстраняване на съществуващите слабости в работата на нашата тежка промишленост по пътя на по-нататъшното подобряване ръководството на предприятията.

В центъра на вниманието на производствените колективи трябва да стои задачата за безусловното изпълнение на плана за производителността на труда, за подобряване на качеството, за снижаване на себестойността на продукцията, реализацията и натрупуванията.

Необходимо е да се провежда във всички предприятия строг режим на икономии, труд, материали, средства, гориво, електроенергия, да се води системна борба за все по-пълното използване на техниката. Механизирането на производствените процеси, което става със значително бързи темпове, поставя високи изисквания пред работниците и особено пред инженерно-техническите кадри за все по-пълното овладяване и използване на техниката. Въпросът за използването на новата техника е въпрос от първостепенно значение, без решаването на който ние не ще можем да решим задачата за решителното подобряване производителността на труда, за намаляване себестойността на продукцията, за подобряване качеството, за разкриване на нови допълнителни резерви в нашата тежка промишленост, за увеличаване социалистическото натрупуване.

Това особено се налага, като се има предвид, че голяма част от плановите печалби в предприятията на тежката промишленост се предвижда да бъдат изразходвани за покриване на вътрешни нужди, за прираста на собствените оборотни средства, за финансиране на лимитните капиталовложения и пр. Неизпълнението на плана за печалбата ще засегне не само изпълнението на бюджета, но и прираста на оборотните средства, ще влоши финансовото състояние на предприятията, ще опъне строителството.

Министерството взема мерки предприятията, на които е запланирало да дадат печалби на народното стопанство, да изпълнят плана за печалбата. Това ще осигури възможността за увеличаване допълнителни ресурси за бюджета, за финансиране на разгърнатата социалистическа програма, ще осигури изпълнението на решенията на Шестия конгрес на нашата Партия.

За да се осигури по-нататъшен подем в борбата за подобряване качествените показатели в работата на нашите предприятия, инженерно-техническите кадри, при активната помощ на пратийните, профсъюзните и младежките организации, трябва да застанат начело на борбата за повишаване

производителността на труда, за икономии на материали, гориво, енергия, за подобряване качеството на продукцията, особено за подобряване качеството на каменните въглища, дървения строителен материал, селскостопанските машини и резервните части. Трябва да се осигури ритмичност в производството и реализация на продукцията още от началото на годината. В това се крият огромни резерви за снижаване себестойността на продукцията, а оттам и за укрепване финансовото състояние на предприятията, за увеличаване постъпленията в бюджета.

Върху тия въпроси ръководството на Министерството на тежката промишленост съвместно с ръководството на управленията съсредоточават вниманието си и разработват сега редица практически мероприятия.

В предприятията растат прекрасни трудови герои, умножават се редиците на нашите челници в производството, на нашите рационализатори и новатори, които, учейки се от своите съветски братя, реализират икономии в материали, гориво, електроенергия, постигат висока производителност на труда. Това особено ярко бе показано на състоялите се през миналата година стахановски конференции в редица наши промишлени предприятия, на които присъстваха хиляди челници в производството, болшинството от които бяха младежи, постигнали високо изпълнение на производствените си норми. Днес по инициатива на министерството, окръжния комитет на Профсъюза на миньорите и окръжния комитет на ДСНМ се провежда окръжна конференция на младите механизатори от минните предприятия и геолого-проучвателните обекти от Софийския окръг, на която присъствуват повече от 1000 младежи механизатори, постигнали високи резултати в усвояване и използване на техниката. Тази конференция безспорно ще даде нов тласък в борбата за по-пълното използване на наличната механизация в нашата минно-добивна промишленост.

Равняването до челниците в производството, издигането на всички работници до тяхното ниво — ето към кое трябва да се насочи вниманието на колективите.

С това работниците от тежката промишленост ще дадат своя решителен дял за осъществяване на мероприятията, набелязани в републиканския бюджет за 1955 г., за социалистическото изграждане на нашата родина, за укрепване отбранителната способност на нашата родина, за укрепване делото на мира.

Тези задачи са по силите на нашите работници, инженери, техници и административно-стопански ръководители и няма никакво съмнение, че под ръководството на нашата славна Комунистическа партия колективите от тежката промишленост ще изпълнят с чест възложените им задачи с плана и бюджета за 1955 г. (*Ръкопляскация*)

Председател Фердинанд Козовски: Думата за изказване има народният представител др. Янчо Георгиев.

Янчо Георгиев: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Представеният за разглеждане и утвърждаване от Народното събрание проект на единния бюджет на Народната република България за 1955 г. е ярко отражение на правилната икономическа, културна и социална политика на народната власт, той е израз на постоянните грижи на Партията и Правителството за всестрания подем на нашата прекрасна Родина. Проектобюджетът за 1955 г. е бюджет на мирното строителство и по-нататъшния подем на нашата страна, решителна крачка в развитието на промишлеността и особено на нашето селско стопанство.

Единният държавен бюджет за 1955 г., както и предишните бюджети, се внася за одобрение от Народното събрание с едно превизиране на приходите над разходите с около 875 милиона лева. За разлика от бюджетите на капиталистическите държави, които почти всякога са дефицитни, нашият държавен бюджет е съставен с превизиране на приходите над разходите — обстоятелство, което с пределна яснота показва неговите здрави източници и творчески характер.

Предлаганият за одобрение от Народното събрание проектобюджет за 1955 г. осигурява необходимите средства за изпълнението на народностопанския план за 1955 г. в съответствие със задачите, които поставя пред нашата страна Вторият петгодишен народностопански план. От общата сума — 18 195 399 000 лв. на приходната част на бюджета 13 322 971 000 лв. или 77,8% ще постъпят от народното стопанство, а само 6,3% от данъци. Съвсем друга е картината в капиталистическите държави, при които данъците представляват основното перо при реализирането на приходната част на бюджета, който ляга като тежко бреме върху плещите на трудещите се.

Така например в бюджета на САЩ за 1955 г. е предвидено данъците върху заплатите и доходите на населението да се увеличат към 2 милиарда долара, докато данъците, заплащани досега от монополите, се намаляват с 1,5 милиарда долара.

Бюджетът на САЩ за 1955 г., особено в неговата разходна част, е ярко потвърждение на следваната от американските агресивни кръгове политика на разпалване на нова война. Само за преки военни разходи се предвиждат 40 458 000 000 долара, т.е. 65% от цялата разходна част на бюджета. По признание обаче на американската агенция Федерейтъд през в действителност за военни цели ще бъдат изразходвани значително повече средства, а според агенциите Асошиейтъд през и Юнайтъд през бюджетът предвижда „рекордно производство на ядрено оръжие“. Заедно с това кредитите, предвидени

в бюджета за облекчаване живота на трудещите се и тежката участ на милионите безработни, за жилищно строителство, здравеопазване и просвета, постоянно намаляват и съставляват един незначителен процент — около 3% от общите разходи на бюджета. Особено показателна в това отношение е редакционната статия на в. „Вашингтон пост“, в която се казва, че ръководителите в системата на просвещението „са били поразени, като са видели, че не се предвижда никаква федерална помощ за строителството на училища“.

Такъв е в общи черти характерът и структурата на бюджета на САЩ.

Коренна противоположност представляват бюджетите на страните от социалистическия лагер, в това число и бюджетът на Народна република България.

От предвидените 17 320 399 000 лв. разходи по проектобюджета за 1955 г. 13 244 900 000 лв. се предвижда да се употребят за финансиране на народното стопанство и за социално-културни мероприятия. Това означава, че повече от три четвърти — 76,7% — от общата разходна част на бюджета ще бъде изразходвана за народополезни цели.

Особено важно място заемат средствата, които се предвиждат за развитието и по-нататъшния подем на нашето селско стопанство, което е в пълно съгласие с казаното от другаря Вълко Червенков в доклада му за деветата годишнина на Деветосептемврийското въстание.

„Нужно е — казва той — повече средства да се вложат за развитието на селското стопанство, за неговата механизация, главно за укрепване на машинно-тракторните станции с материална база и с кадри за укрепване на трудово-кооперативните земеделски стопанства и държавните земеделски стопанства, за нови трактори и комбайни, специални — особено окопни — машини, за увеличение на минералното таторяване, за електрификацията и напояването на селското стопанство.“

За разлика от бюджетите на държавите от лагера на империализма, по-голямата част от разходите на които отиват за финансиране на подготвяната от тях нова война, нашият бюджет е бюджет на непрестанно повишаване на материалното, културното и здравното ниво на трудещите се в нашата страна.

Имайки непрестанната, ценна и безкористна помощ на великия Съветски съюз и под ръководството на Българската комунистическа партия нашият народ завоюва големи успехи по пътя на изграждането на социализма в нашата страна. Ежегодно влизат в строя нови заводи, електроцентрали, язовири. Израстват нови градове — изменя се стопанският и културният облик на редица изостанали и забравени в миналото райони на нашата страна. Ежегодно расте подемът на промишлената продукция и на селскостопанските произведения, които

обезпечават непрекъснато и закономерно повишаване на народния доход. Укрепва съюзът между работническата класа и трудещите се селяни.

Другарки и другари народни представители! От общия обем на огромните средства, които се отделят ежегодно от бюджетите на държавата за народното стопанство и за подобряване на материалното и културното ниво на трудещите се в нашата страна не малко средства се отделят и за Хасковски окръг.

Хасковски окръг, който преди 9 септември 1944 г. беше един от най-изостаналите, сега, благодарение на грижите на народната власт и неопенимата помощ на Съветския съюз, израста като един от челните окръзи на страната. За невидяно кратки срокове в окръга израстнаха крупни промишлени предприятия, растат и разхубавяват нови социалистически градове и селища. Само за няколко години нашата национална гордост — Димитровград — израстна като важен промишлен център.

Само през 1954 г. в Димитровград бяха построени 503 апартамента с 14514 кв. м жилищна площ. Павираха се 28062 кв. м улици. Прокарана бе нова канализационна и водопроводна мрежа. Предадоха се в експлоатация разширението на ТЕЦ „В. Червенков“, новият мост на р. Марица, промишлено училище, основно училище, детски ясли, театър, бани и др.

На тези грижи на Партията и Правителството димитровградските работници отговарят с масово включване в социалистическото съревнование за изпълнение на производствените планове. Отговаряйки на призива на 10-те столични предприятия, колективът на Химическия комбинат „Сталин“ достигна средно превишение на производителността на труда с 12% и средно месечно снижение на себестойността между 6 и 7%, в резултат на което реализира свръхпланова икономия над 4 000 000 лв., с което превиши предвиденото ниво на производство на азотни торове за втората петилетка, като достигна надвишаване проектната мощност между 40-60%. Колективът на ТЕЦ „Марица-I“ намали себестойността вместо с общаните 4% — с 13,55% и реализира 2 856 479 лв. икономии вместо обещаните 700 000 лв. От 37 предприятия в Димитровград, които се отзоваха на призива на столичните предприятия, бе реализирана над 14 милиона лева икономия.

Работниците от тютюневата промишленост, клон Хасково, при план за снижение на себестойността с 2,37% изпълниха плана с 3,20% и икономисаха 3 049 000 лв.

Големи са достиженията на социалистическото строителство и в Кърджали, Мадан, Рудозем и в целия Родопски минен басейн — сърцето на нашата рудодобивна промишленост.

Неотдавна единствен господар тук е бил тютюневият капитал — тютюневите търговци и комисионери, които са под-

лагали на дива и жестока експлоатация населението от този забравен в миналото родопски край. А сега огромното социалистическо строителство измени коренно икономическия и културния облик на този край. Коренно се преобрази Кърджали, изграднаха нови градове и селища като Мадан, Рудозем, Странимир и др. Расте работническата класа, а заедно с новите градове се създават и новите хора — героите на социалистическия труд, челниците и първенците в производството.

Наред с огромния ръст на промишлеността в Хасковски окръг всяка година все повече и повече нарастват грижите за развитието на селското стопанство, непрекъснато се увеличават средствата за механизацията на селското стопанство. Докато до 9 септември 1944 г. тракторът в Хасковски окръг почти не е бил известен на селските стопанства, сега МТС разполагат с 508 трактора, приравнени към 15 к. с. През тази година ще влезе в действие още една МТС в Димитровград, ще се започне строежът на друга в гр. Марица и ще се открият други две специализирани тютюневи МТС в Кърджали и Момчилград, които ще се окомплектуват с машини, пригодени към терена и почвените условия на тези две околии. Тези две станции ще облекчат значително труда на тютюнопроизводителите и ще доведат до решителен подем в тютюнопроизводството.

Влаганите средства в селското стопанство повишават културата на земеделието, осигуряват навлизането на техниката в селското стопанство, провеждането в широки размери на агротехнически, зоотехнически и мелиоративни мероприятия. В резултат на това редица ТКЗС в окръга преизпълняват плановите добиви. Например ТКЗС в с. Обручище, Харманлийско, през 1954 г. произведе от 3 200 декара по 81 кг памук от декара при план 65 кг или с 16 кг в повече от декара от предвиденото по плана, а ТКЗС в с. Войводово, Хасковско, изпълни всички планови добиви по растениевъдството и продукцията от животновъдството.

Последователните грижи на Партията и Правителството за развитието на селското стопанство и за повишаване на добивите от единица площ намират отражение и в постановлението на Централния комитет на Българската комунистическа партия и Министерския съвет от 5 юли 1954 г., с което се утвърдиха по-високи цени за тютюна, увеличиха се и разнообразиха премията за тютюна, подобриха се отделните райони и класи по изкупуването на тютюна, с което се създаде лична материална заинтересованост в кооператорите и частните стопани-тютюнопроизводители за по-високи добиви от единица площ.

ТКЗС в с. Войводово, Хасковско, от 308 декара получи по 99 кг 200 г тютюн от декара, срещу който кооператорите са получили 260 000 лв. и парична премия 19 000 лв.; брашно — 21 тона, фураж — 11 200 кг, цигари — 182 кг, или само от сред-

ствата, получени от тютюна, трудовият им се увеличава с 3,10 лв.

Частният стопанин-тютюнопроизводител, високодобивник от с. Секирка, Момчилградско, народният представител др. Раим Халидов през 1954 г. от 3 декара е добил по 180 кг от декар висококачествен тютюн сорт „Джебел басма“ и е получил 14 557 лв., премия — 9 267 лв., брашно — 4 641 кг., фураж — 952 кг и цигари — 15 кг 470 г.

Предвидените средства по бюджетопоекта за 1955 г. за Хасковски окръг отбелязват прираст спрямо очакваното изпълнение за 1954 г. с около 24 351 000 лв., а специално за раздела „земеделие“ прирастът е 4 775 000 лв. в повече спрямо 1954 г., които средства ще отидат главно за провеждане на мероприятия за подобряване на растениевъдството и животновъдството в окръга. Ще се открие и обзаведе една нова ветеринарна лечебница. Предвиждат се средства за подобряване на работата по строителството на напоителните системи. За подобряване породата на животните се предвиждат в повече 440 000 лв. спрямо 1954 г. за откриването и обзавеждането на 11 нови пунктове за изкуствено осеменяване и за набавянето на 23 нови разплодници. За растениевъдството се предвижда кредитите да се увеличат с 2 421 000 лв. Нови 35 агрономи и 50 техници по тютюна тази година ще дадат своята квалификацията си на нашите тютюнопроизводители за повишаване добивите и подобряване качеството на тютюна в окръга.

Тютюнопроизводителите в нашия окръг, вдъхновени от бащинските грижи на Партията и Правителството, от доброто възнаграждение, което получиха срещу тютюна за 1954 г., през тази година ще положат още по-големи усилия за производството на ран тютюнев разсад, за да дадат на страната повече и по-доброкачествен тютюн.

Благодарение грижите на Партията и Правителството през 1954 г. трудещите се от Хасковски окръг получиха 34 810 кв. м новозастроена жилищна площ, нови 20 училищни сгради, завършен бе строежът на 4 хотела и 4 бани. Построен бе тубдиспансер, санепидстанция и голяма болница в Мадан. Широко се разгърна и частното жилищно строителство.

През 1955 г. по линията на комуналното стопанство и благоустройството се предвиждат 4 164 000 лв. в повече спрямо 1954 г. Прирастът се дължи главно на дадените в повече кредити за низко строителство в размер на 2 552 000 лв., а само за Димитровград — 5 000 000 лв. През 1955 г. се предвижда увеличение на кредитите за лимитни капиталовложения за водоснабдяване, за жилищно строителство, корекции на реки, за керамична фабрика и други мероприятия.

През 1955 г. ще продължи строителството на язовир „Студен кладенец“, към който ще бъде построена една от най-мощните водноелектрически централи в страната с мощност 60 хиляди киловата.

Изобилната електрическа енергия ще храни нашата индустрия, ще нахлуе в селата. Арда ще отиде на помощ на Марица и ще напоява над 400 000 декара плодородни поля на Първомайска, Харманлийска и Хасковска околии.

През първото шестмесечие на тази година ще влезе в частична експлоатация първенецът на нашата цветна металургия — Оловно-цинковият завод.

Заедно с огромното строителство растат и нуждите и благосъстоянието на трудещите се в окръга, което се вижда от количеството продадени стоки. Така, през 1954 г. са продадени стоки на населението за 68 710 000 лв. в повече спрямо 1953 г. Открити бяха нови просторни универсални магазини и ресторанти в Мадан, Кърджали и Димитровград.

В непрекъснат разцвет е народното образование и културата в окръга. Ежегодно се откриват нови училища. Увеличава се броят на учащите се в тези училища, расте културата в този изоставен в миналото край.

Със средствата, предвиждани в бюджетите досега, броят на началните училища е увеличен с 202, на основните — с 250, а на средните общообразователни — с 9. Открити са: педагогическо училище, учителски институт, техникум за миянна и рудна промишленост, икономически техникум, селскостопански техникум и училище за трудови резерви.

Провеждайки правилна ленинско-сталинска национална политика, нашето народно Правителство положи извънредно големи грижи за децата на турското население в окръга. До 9 септември 1944 г. в родопските околии на окръга е имало всичко 100 начални и 5 основни училища, които бяха предоставени на грижите на бедните турски общини, а голяма част от децата въобще не можеха да се ограмотяват. Днес, благодарение грижите на народната власт, за децата на турското население са предоставени 320 начални, 142 основни и 3 общообразователни училища, в които се обучават 30 028 деца. Освен това за създаване на учителски кадър в Кърджали е открито турско педагогическо училище, което изцяло е на държавна издръжка. В с. Петково, Ардинско, е открита климатична гимназия, където се обучават предразположени към заболяване 100 деца на трудеши се от окръга.

За да могат да се обхванат в училищата всички деца, подлежащи на задължително обучение, в окръга са създадени 43 общежития, докато преди 9 септември 1944 г. не е имало нито едно такова общежитие.

В бюджета за 1955 г. е предвиден прираст на средствата за народна просвета в размер на 5 240 000 лв. или общо 60 570 000 лв. В общообразователните училища през 1955 г. броят на децата се увеличава от 79 250 на 83 480 деца или с 4230 деца в повече от 1954 г. Предвижда се също така увеличаване броя на учителите в тези училища с 269. Освен това осигурен е прираст и за извънучилищните учреждения. Пред-

вижда се откриването и издръжката на 5 нови лагера с 200 деца, нов пионерски дом със 135 деца, 6 нови градски лагера със 600 деца, 4 нови детски занимални със 180 деца, един нов пансион с 30 деца. В областта на предучилищното възпитание също се предвижда прираст: увеличават се детските градини с една, броят на групите в целодневните градини се увеличава с 8, откриват се 2 нови временни детски градини с 52 деца, 3 нови летни детски градини и 2 площадки.

В областта на народното здраве в Хасковски окръг са постигнати грамадни успехи. Лишено от елементарна лекарска помощ в миналото, днес населението от нашия окръг се радва на изключителните грижи и помощ на народното Правителство и народните съвети на депутатите на трудещите се.

Докато до 9 септември 1944 г. в окръга е имало всичко две болници с 400 легла, сега те нарастнаха на 13 с 1920 легла, 6 противотуберкулозни диспансера със 170 легла, открити са 36 родилни домове със 132 легла. Преди в окръга не е имало детски ясли, а през 1954 г. са работили 15 постоянни и 19 сезонни.

Грижата за човека и за неговото здраве, както е известно, лежи в основата на всички мероприятия на народното Правителство и народните съвети. В бюджета за 1955 г. е предвиден прираст на средствата за народно здраве в размер на 5 337 000 лв. Даденият прираст се дължи на разкриването на две нови болници, една психо-неврологическа колония с 50 легла, един селски здравен лекарски пункт и 10 фелдшерски такива, 2 медико-санитарни части, 1 здравен пункт към предприятие, 1 седмични детски ясли с 40 легла, 1 дом за недъгави и стари хора с 50 легла.

През 1955 г. се предвиждат следните по-важни лимитни обекти: тубдиспансер в Мадан, болница с амбулатория в Рудозем, детски ясли в Димитровград, 6 здравни домове и пр.

Културно-просветната работа в Хасковски окръг се развива все повече и повече. Няма град или село в окръга, където да не работят художествени самодейни колективи, театрални трупи, където да не е проникнала подвижната киноуредба. Небивали възможности открива народната власт за развитието на културата в този край. За турското население е създаден специален турски подвижен театър. Десетки нови библиотеки и читалища пръскат просвета и култура всред трудещите се в окръга.

Безспорни и големи са постиженията във всички области на живота в Хасковски окръг. Но те щяха да бъдат още по-големи, ако ние не допускахме някои слабости в нашата работа. Тези слабости се изразяват главно в това, че през 1954 год. ние не осигурихме изпълнението на производствените планове по всички показатели във всички предприятия, не доведохме докрай борбата за икономии и строга финансова дисциплина, особено в областта на строителството. Ние отчи-

таме сериозна слабост и по ръководството на селското стопанство в окръга, като допуснахме неизпълнение на плановите добиви от животновъдството и растениевъдството и особено неизпълнение на плана за тютюнопроизводството.

През настоящата година, използвайки правилно предвидените в бюджета средства, изучавайки опита на съветските работници и колхозници, под ръководството на Българската комунистическа партия трудещите се от Хасковски окръг ще мобилизират своите сили за изпълнение на плана в промишлеността и селското стопанство.

Другарки и другари народни представители! Бюджетопроектът за 1955 г. отразява коренните интереси на нашия народ и осигурява по-нататъшния материален и културен ръст на нашата скъпа Родина. Той е същевременно ярко отражение на политиката на нашата страна — политика на мир и дружба между народите, политика на мирно социалистическо строителство. Ето защо приемането на проектобюджета за 1955 г. ще бъде спонтанен израз на най-горещото желание на нашия народ да се труди в мир, да работи за всестраниното икономическо и културно процъфтяване на нашата прекрасна родина.

Одобрявам бюджетопоекта за 1955 г. и ще гласувам за него. *(Ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Думата за изказване по бюджета на държавата има министърът на земеделието др. Станко Тодоров.

Министър Станко Тодоров: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Предложеният за разглеждане и утвърждаване проектобюджет на нашата Народна република за 1955 г. е реален израз на финансовата и икономическата стабилност на нашата страна. Така както е изграден проектобюджетът, той е ярко доказателство за миролюбивата и творческа политика, която последователно и твърдо провежда нашата народна власт. Проектобюджетът отразява постоянните и всестранини грижи, които Партията и Правителството полагат за подобрене на материално-битовите и културните условия на трудещите се от града и селото.

Наред с изграждането на нашата тежка промишленост, която е основата и сигурната гаранция за почнатият икономически развитие и благоденствие на Родина ни, Партията и Правителството полагат непрестанни грижи за преустройството на нашето селско стопанство на социалистически основи. Тези непрестанни грижи са отразени и в представения за одобрение бюджет за 1955 г., в който цифрите показват, че 10% от сумите по републиканския бюджет се отделят за нуждите на земеделието. Докато през 1952 г. от бюджета на държавата за селското стопанство бяха изразходвани само 877 344 000 лв., през 1953 година тези суми нарастват на

1 106 875 000 лв., през 1954 г. — на 1 670 516 000 лв. и за 1955 г. — на 1 772 470 000 лв.

Като прибавим към последната сума и средствата, предвидени за селското стопанство по бюджета на народните съвети в размер на 186 558 000 лв. и собствените средства на стопанските предприятия в размер на 29 800 000 лв., цялата сума за развитието на селското стопанство възлиза близо на 2 000 000 000 лв. Заедно с банковите кредити, предвидени за 1955 г., цялата сума, която ще се изразходва за финансиране развитието на селското стопанство през 1955 г., възлиза на 2 252 000 000 лв.

Това е крупна сума. Никога досега нашето селско стопанство не е получавало такива огромни финансови средства за своето развитие. В миналото фашистката държава отделяше незначителни средства за земеделието и доколкото такива се предвиждаха в бюджетите, те отиваха главно за административни разходи.

Сега народната власт влага огромни средства за преустройство, развитие и по-нататъшен подем на селското стопанство. Влаганите средства сега повишават културата на земеделието, осигуряват навлизането в него на най-модерна техника и провеждане в широки размери на агротехническите, зоотехническите и мелiorативните мероприятия.

През 1955 г. чувствително се завишава обемът на капиталните вложения за по-нататъшното развитие на селското стопанство. В сравнение с изпълнението на същите за 1954 г. увеличението за 1955 г. възлиза на повече от 50%. Това увеличение на капиталовложенията отива главно за осигуряване на материално-техническата база, за по-нататъшния ръст за механизацията в селското стопанство, за строителството на напоителни системи, на стопански и жилищни сгради в машинно-тракторните станции и държавните земеделски стопанства, както и за изграждане на нови почивни домове на трудещите се селяни.

Най-голямата част от средствата по бюджета за 1955 г. за селското стопанство се предвижда за по-нататъшния ръст на механизацията на селскостопанските работи.

Пускането в действие на голям брой нови трактори, комбайни и други машини ще увеличи още повече степента на механизацията в селското стопанство и ще облекчи значително труда на кооператорите. Обемът на механизацията на основните селскостопански работи в ТКЗС се предвижда да достигне през 1955 г. 62,5%, в това число на дълбоката оран — 76,5%, на есенната предсеитбена оран — 78,3%, на сеитбата — 78,3%, на окопаването — 27,7%, на брануването 48,8%, на жътвата — 50,1%, на вършитбата — 84,1%.

С въоръжаването на МТС с най-съвременна селскостопанска техника последните ще извършват през 1955 г. над 60 вида работи. Ще се разшири внедряването на нови видове работи,

като изваждане на цвеклото с цвеклокомбайни, прибиране на царевичата с царевични комбайни, почистване на оемената със семечистачни машини, механизмирана стрижба на овцете, механизация на животновъдните ферми, извозване на торове и др.

В своята работа МТС навлизат във всички области в селскостопанското производство и все повече и повече ще се механизират трудоемките процеси в растениевъдството и животновъдството.

През 1954 г. машинно-тракторните станции успешно изпълниха плана за полските работи и по много показатели далеч го преизпълниха, снижавайки себестойността на всеки декар мека оран с 11,70%. С това те оказаха сериозна помощ на трудово-кооперативните земеделски стопанства в борбата за увеличаване на селскостопанската продукция и за повишаване доходите на кооператорите.

Обаче сериозна слабост в работата на много МТС е допускането да се извършват със закъснения и на ниско агротехническо ниво тракторните полски работи, особено предсеитбената оран и сеитбата. През 1955 г. трябва да отстраним тези слабости в работата на МТС и да осигурим провеждането на полските работи на високо агротехническо равнище.

В това отношение голямо задължение имат агрономите и машинно-тракторните станции.

Средствата, предвидени в проектобюджета за финансиране на машинно-тракторните станции, нарастват на 749 000 000 лв. Тези средства обезпечават напълно нуждите на машинно-тракторните станции за тяхното нормално функциониране, за изпълнение и преизпълнение плана за механизацията в селското стопанство през 1955 г.

Предвидените средства в проектобюджета осигуряват отстраняването и обзавеждането през настоящата година на 16 нови машинно-тракторни станции и на 22 нови растително-защитни бази, както и построяването на 19 ремонтни работилници, 105 хангара и навеси за машините, 114 нефтобази, 41 работнически общежития и 84 апартамента за семействата на работниците в тях. Ще бъдат електрифицирани 35 МТС, водоснабдени 14 и 48 ще бъдат свързани с шосейна мрежа.

Предвидените в проектобюджета средства за капиталовложения в мелиоративното строителство са значителни. През 1955 г. ще бъдат изградени с държавни средства около 400 000 декара нови поливни площи. Ще се завърши почти цялото строителството на Старозагорската и Росинската напоятелни системи с оглед пълното използване през 1956 г. водите на язовирите „Георги Димитров“ и „Александър Стамболийски“. Ще бъде завършен първият етап и ще влязат в експлоатация напоятелните системи в Шабла и Блатница. Ще продължи изграждането на източната част на Софийското напоятелно поле, което ще използва водите на язовир „Сталин“. Ще продължат усилено работите по отводняването на крайдунавските низини

и особено на заблатените площи в Свищовско-Беленската низина.

Обемът на проучвателните и пректантските работи в областта на мелиоративното дело се увеличава с 20%. Ще бъдат изготвени през тази година техническите проекти за Видинската, Карабоазката и Коларовградската напоятелни системи, както и за низините по поречието на р. Марица в районите на Пазарджишко, Кричимско-Чешнигоровското и Алеко Константиновското поле. Заедно с малките мелиоративни обекти в ТКЗС ще се подсигури с проектосметни документации мелиоративното строителство за над 800 000 декара.

Едновременно с това в началото на тази година ще бъде завършен технико-икономическият доклад за цялостно използване водите на реките Арда, Марица и Тунджа, с което се открива пътят за проектирането и строителството на над 9 000 000 декара поливна площ.

Призивът на стралджанските кооператори за използване на всички местни водоизточници за напояване, подет от тях преди две години, намери широк отзвук и поддръжка в много ТКЗС в страната. Създаде се цяло движение за използване на местните водоизточници. В резултат на това разгърнало се движение през 1953 г. ТКЗС изградиха съоръжения за поливане на 160 000 декара площ, а през 1954 г. — 193 000 декара. През 1955 г. кооперативните стопанства, подпомогнати от държавата с банкови кредити и с мелиоративни машини от МТС, ще строят над 200 малки язовира и водосеми и стотици сондови кладенци и помпи за напояване.

Направеното в това отношение обаче е явно недостатъчно, тъй като нуждите от вода за напояване на селскостопанските култури през засушливите летни месеци са много големи, особено в южните райони на страната.

При това възможностите за разгръщане на мелиоративното строителство в ТКЗС са много големи, тъй като естествени условия за това има почти във всяко ТКЗС и не се изискват никакви особени дефицитни материали. Нужна е само добра организация на кооперативния труд, като се използват за тая цел месеците, през които няма усилена полска работа.

Окръжните клонове на ДПП „Водпроект“ и отделите „Водно стопанство“ при окръжните народни съвети са в състояние да извършат необходимите проучвателни работи и да окажат нужната техническа помощ.

Използвам тази трибуна, за да се обърна с апел към другарите народни представители да подемат почина и да подпомогнат ТКЗС в своите избирателни райони за изграждане на малки язовири, водосеми и помпени станции със силите на кооператорите и населението.

Разгръщането на мелиоративното строителство в ТКЗС със силите на кооператорите за използване на местните водоизточници за напояване, както и работата по изграждането и ус-

вояването на поливните площи в държавните напойтелни системи е дело от държавна важност и трябва всички дружно да се заемем с него.

В проектобюджета са предвидени значителни средства по оказването от страна на държавата на агрономическа и друга помощ по отглеждането и развитието на селскостопанските култури, за повишаване на добивите от тях и за подобряване доходите на селските стопани.

Освен средствата, които отделя държавата за непрестанния ръст на механизацията в селското стопанство и за разширяване на поливните площи, значителни средства се отделят и за производството на азотни торове и за вноса на суперфосфат и други минерални торове. През 1955 г. нашето селско стопанство ще получи от местно производство и внос 110 900 тона минерални торове, с които ще бъдат наторени 7 379 200 декара селскостопански култури.

Значителни средства отделя държавата за развитието на сортовото семепроизводство. Само за 1954 г. държавата е раздала като премии на семепроизводителите на сортови семена 24 000 000 лв. Тези премии са значително увеличени за 1955 г. с новото постановление на Министерския съвет за подобряване на сортовото семепроизводство, с което се дават редица нови облекчения и поощрения за производството на сортови семена от семепроизводителните стопанства и при извършване на сортообмена и снабдяването на стопаните със сортови семена.

В резултат на тази помощ от страна на държавата за развитието на сортовото семепроизводство през 1955 г. 77,1% от всички селскостопански култури ще бъдат засети със сортови семена, което е сериозна гаранция за повишаване на добивите от селскостопанските култури.

Държавата ежегодно подпомага ТКЗС и частните стопани в борбата им с вредителите и болестите по селскостопанските култури. Чрез внос и местно производство са осигурени 16 053 тона препарати и химикали, цените на които от 1 януари 1955 г. са намалени значително — с 8% до 70%. Само в резултат на това намаление разходите на селските стопани за тези цели ще бъдат намалени през 1955 г. с 9 000 000 лв.

Освен това в бюджета на Министерството на земеделието са предвидени известни средства за отпускане с намалени цени или безплатно на препарати и химикали при бедствени случаи. За пръв път у нас за борба с плевелната растителност в посевите от зърнени култури през 1954 г. бяха употребени химически средства — хербациди. Резултатите от този начин на борба с плевелите са много добри и за 1955 г. Министерството е осигурило хербациди за 500 000 декара посевна площ.

Предвижда се също да се разшири авиохимическата борба за опазване на овощните градини и на ценни полски култури. С откриването на новите 22 растително-защитни бази към МТС

и снабдяването им със стотици най-нови и съвършени моторни пръскачки и прашалки се разширява механизиранията борба с вредителите по посевите, което ще спести много труд на кооператорите и ще предпази реколтата от поражения.

Голямо внимание отделя държавата за внедряване в селското стопанство на новите агротехнически мероприятия, като кръстосаната и тесноредовата сеитба на културите със слята повърхнина и квадратно-гнездовата сеитба на окопните култури.

Нашият собствен опит потвърди, че тези по-съвършени начини на сеитба осигуряват значително по-високи добиви. През 1955 г. ще бъдат значително разширени площите на селскостопанските култури, засети по новите начини — квадратно-гнездовия и тесно-редовия.

Широко място в борбата за по-високи добиви от растениевъдството намира прилагането на такива агротехнически мероприятия като допълнителното изкуствено опрашване на слънчогледа, царевичата и конопа, кършенето при памука и при тютюна, сеитбата на ориза на сухо и др.

В бюджета на Министерството на земеделието са предвидени необходимите средства за раздаване на премии за поощряване засаждаването на нови розови градини, за насърчаване засаждаването на лавандуловата и малиновата култури, а също така за дафиновите и маслиновите дръвчета.

Значително е разширена и агрономическата помощ, която оказва държавата на селското стопанство. В щата на машинно-тракторните станции за 1955 г. се предвиждат 2 183 агрономи, които ще работят в ТКЗС и ще им оказват агрономическа помощ. Освен това в селата без ТКЗС и в отделите „Селско стопанство“ при окръжните и околийските народни съвети работят 1 245 агрономи.

Другарки и другари народни представители! Въпреки значителните средства и грижи, които отделя държавата за развитието на селското стопанство, резултатите още далеч не са такива, каквито ги желаем. Причината за това се корени преди всичко в големите недостатъци, които съществуват още в организацията на работата в ТКЗС, в МТС, в селскостопанските органи по места и в Министерството на земеделието. Задачата, която е поставена пред нас, дейците на селското стопанство, е да отстраним час по-скоро тези недостатъци и да организираме успешно силите на кооператорите, механизаторите и частните селски стопани в борбата за осигуряване на богатата реколта през 1955 г. В това отношение първата и най-непосредствена задача сега е успешно да организираме и проведем пролетната сеитба и да положим необходимите грижи за зимните посеви — торене, брануване и плевене.

Налице са всички благоприятни условия и възможности за получаване на богата реколта през 1955 г. Нека всички с дружни усилия се запретнем за извоюването от природата на

богата реколта от всички селскостопански култури през тази година.

Народностопанският план за 1955 г. предвижда броят на селскостопанските животни общо за страната да се увеличи: за говедата с 3,1%, а само за кравите — с 6,6%, за овцете с 1,8%, за свинете — с 13,4%. Заедно с това се предвижда да се повиши значително продуктивността на отделните животни по отношение на млякото, вълната, месото и яйцата.

Проектобюджетът за 1955 г. предвижда значителни средства за обезпечаване на задачите, поставени от Партията и Правителството, за увеличаване броя на селскостопанските животни и за повишаване на тяхната продуктивност.

За развитието на животновъдството по единния държавен бюджет се предвижда сумата 103 527 600 лв. Голяма част от тази сума — над 40 000 000 лв. по бюджета на народните съвети — се предвижда за доставка на мъжки разплодници и за изхранването им. За доставката на ценни разплодни животни от чужбина се предвижда сумата 1 738 000 лв. За значително разширяване на изкуственото осеменяване на селскостопанските животни се предвижда по бюджета сума в размер на 17 000 000 лв. За премии и насърчение на гледачи и на техниците-осеменители за получена висока заплодяемост по бюджета е предвидена сумата 1 428 000 лв.

За породното подобряване на селскостопанските животни, за повишаване на тяхната продуктивност в страната бяха изградени 14 племенни разсадници. Бюджетът предвижда през 1955 г. да бъдат открити още 5 нови племенни разсадници. Под ръководството на племенните разсадници има вече организирани 57 говедовъдни племенни ферми, 62 овцевъдни племенни ферми, 17 свиневъдни, 7 птицевъдни племенни ферми и 3 племенни държавни земеделски стопанства.

Вземат се мерки за разширяване на съществуващите коне-заводи край градовете Плевен и Коларовград, Балчик и Тутракан и жребцовите депа в ДЗС в гр. Толбухин, в гр. Кубрат и в с. Любенова махала, Новозагорско. За изпитване беговите и теглителните качества на конете се изграждат 7 районни хиподрома.

Предвиждат се средства и за по-доброто използване на високопланинските пасбища чрез подобряване на тревния им състав, за направянето на заслони и водопой. За целта се създадоха специални пасбищно-мелиоративни стопанства.

Увеличаването на броя и повишаването на продуктивността на животните е свързано обаче с успешната борба против загубите от безплодието, заболяванията и смъртността по селскостопанските животни. Бюджетът предвижда необходимите средства за осигуряване безплатното лечение на животните, за по-голямото производство на серум и ваксини против червенката, антракса, туберкулозата, бруцелозата и други болести

по животните, които все още нанасят значителни поражения на нашето животновъдство.

Сега, когато породният състав на нашето животновъдство значително се подобрява в резултат на проведената работа през последните години, особено остро изпъква нуждата за осигуряването на животните с необходимия фураж. Вземите мерки в това отношение досега са още недостатъчни.

Нужни са решителни мерки през 1955 г. от страна на Министерството на земеделието и народните съвети, както и от страна на кооператорите и на частните селски стопани за подобро отглеждане на фуражните култури, за да осигурим повече фураж за нашето животновъдство.

Големи са също така средствата, които държавата отделя в предлагания проектобюджет за подготовката на кадри за селското стопанство. През 1955 г. ще работят 75 селскостопански техникуми, машинно-тракторни училища и школи за подготовка на ръководни кадри за ТКЗС. Общо в тях ще се обучават 14 465 учаци се.

Ще се организира също широка мрежа от курсове, в които ще специализират и повишават своята квалификация над 10 000 души работници и специалисти в селското стопанство.

Освен това организирана е широка мрежа от агротехнически и зоотехнически кръжоци и курсове за масова просвета на селските стопани, които се посещават от около 100 000 слушатели.

В тясна връзка с практиката научно-изследователските учреждения към Министерството на земеделието развиват широка и полезна дейност в областта на селското стопанство.

През 1954 г. от научно-изследователските учреждения са постигнати редица важни успехи. В резултат на тези успехи ще бъдат предадени за внедряване в селското стопанство 4 нови сорта пшеница, 1 нов сорт овес, 3 нови сорта картофи, 1 нов сорт фасул, 2 нови сорта тютюн и др.

Научно-изследователският институт за почвени проучвания „Н. Пушкин“ извърши огромна работа по разработването на почвената карта на България, която е вече готова и се слага под печат. Голяма проучвателна работа е извършена от Института по механизация и електрификация на селското стопанство, по районирането на МТС по зони и по съставянето на нови норми за работа на агрегати и норми за разхода на горива при различни почвени условия.

С помощта на Института за икономика на селското стопанство и на други научни институти бе извършена голяма работа по изготвяне на проекта за райониране на селскостопанските култури и животни в нашата страна. Предстои в близките месеци този проект да бъде внесен за решение от Правителството.

Проектобюджетът предвижда значителни средства за по-нататъшното развитие на селскостопанската наука. Броят

на научните работници в селското стопанство през тази година се предвижда да нарастне на 600 души. Предвижда се откриването на 4 нови научни учреждения: в гр. Плевен — Институт по фуражите, в Коларовград — районен институт по животновъдството, в гр. Сталин — опитна станция по лозарство и в Беглика, Пещерско — опитна станция по високопланинските пасища и високопланинското земеделие.

През 1955 г. ще се разгърне в по-широк мащаб научната работа по селекцията и подобриенето на селскостопанските култури за получаване на нови, още по-високодобивни сортове от тези култури.

В широки размери ще продължи изпитването при различни климатически условия обработката на почвата по системата на съветския новатор Малцев. Ще продължи проучването на въпросите по хидротехническото и хидромелиоративното строителство и поливния режим на напояваните култури и борбата със засоляването и заблатяването на почвите.

Ще продължи работата за подобряване и усъвършенстване на породните селскостопански животни и за създаване на нови, по-продуктивни животни, а също и по редица нови проблеми на селското стопанство.

Другари и другарки народни представители! Предложеният проектобюджет за 1955 г. осигурява необходимите средства за осъществяването на големите мероприятия на Партията и Правителството за по-нататъшния подем на селското стопанство, за укрепването и развитието на трудово-кооперативните и държавните земеделски стопанства, за по-нататъшния ръст на МТС.

Проектобюджетът предвижда необходимите средства за по-нататъшния ръст на цялото наше народно стопанство, за по-бързото развитие на производителните сили на нашата Родина.

В същото време в проектобюджета се предвиждат и необходимите средства за по-нататъшното задоволяване на комунално-битовите нужди на населението, за народната просвета и за културата, за здравеопазването и физическата култура на трудещите се, за пенсиите на работниците и служителите, за помощи и обезщетения при временна нетрудоспособност поради болест, майчинство и др.

В бюджета са отразени ярко грижите на нашата народна власт за благото на трудещите се.

Това е бюджет на мирния творчески труд на нашия народ, устремил всичките си сили в борбата за изграждане на социализма в нашата Родина.

Развивайки производителните сили в страната, укрепвайки своята икономическа мощ, нашият народ отделя необходимото внимание за укрепване и на отбранителната мощ на страната, за укрепване на своите въоръжени сили, които са призовани

да бранят мирните завоевания на нашия труд. (*Продължителни ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Другари и другарки! Други оратори за днешното заседание няма записани.

От името на Бюрото на Народното събрание предлагам разискванията по бюджета да продължат в утрешното заседание — 2 февруари, 15 часа.

Има ли други предложения?

Обаждат се: Няма.

Председател Фердинанд Козовски: Няма. Които са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Вдигам заседанието.

(*Вдигнато в 19 ч. 15 м.*)

Председател: Ф. Козовски

Секретари: { Б. Ив. Якимов
 { В. Ат. Димитров

Стенограф: Г. Тръпчев